Рос. книжная палата УзССР

Элим деб, юртим деб, ёниб яшаш керак

Туркистон

1925 йилдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ ГАЗЕТАСИ

1997 йил 4 октябр Шанба.
№ 77 (14469)

ЭЪТИРОФ

Яқингача Марказий Осиёнинг ушбу Республикаси ёқилғи маҳсулотининг аксарият қисмини Қозоғистон ва Россиядан келтиришга мажбур эди. Ҳозир эса нефтни қайта ишлашни камида 30 фоизга оширишга имкон берувчи янги ишга туширилган Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи туфайли Ўзбекистон чинакам иқтисодий мустақилликка эришиш борасида ўта муҳим қадамни ташлади.

Деки КОСНАР,
франциялик журналист

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

Р.М.Қосимжоновга «Ўзбекистон белгиси» кўкрак нишони бериш тўғрисида

Ватанимиз обрўсини, шон-шуҳрати ва шарафини юксалтириш йўлидаги катта хизматлари ҳамда жаҳон миқёсида эришган улкан ютуқлари учун шахмат бўйича халқаро гроссмейстер **Рустам Машрукович ҚОСИМЖОНОВ**га «Ўзбекистон белгиси» кўкрак нишони берилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1997 йил 2 октябрь

МИННАТДОРЛИК МАКТУБИ

Ассалому алайкум!

Муҳтарам Ислом Абдуғаниевич!

Мен бугун ниҳоятда хурсандман. Хурсандлигимни Сиз билан - менга илк бор ҳомийлик қилиб, оқ фотиҳа берган азиз зот билан баҳам кўришни истадим. Қувончимнинг сабаби, аввало, Сизга берган ваъдамни бажара олганлигимдир. Халқаро шахмат федерациясининг 68-Конгрессида менга «Шахмат бўйича Халқаро миқёсдаги гроссмейстер» унвони берилганлиги ҳақида хушхабар келди.

1994 йилда биринчи марта ўсмирлар ўртасида Осиё чемпиони бўлганимда, менга маҳоратингни оширгин, деб компьютер тақдим қилган эдингиз. Шунда мен спорт усталигига номзод эдим.Совғангиздан ҳаяжонга тушиб, худо хоҳласа, «Шахмат бўйича Халқаро гроссмейстер» унвонини оламан, дея ваъда бергандим.Орадан уч йил ўтди. Шу давр мобайнида мен ўша компьютер ёрдамида буюк шахматчиларнинг ўйин услубларини, тажрибаларини ўрганиб, 1994 йил Венгрияда, 1995 йил Бразилияда бўлиб ўтган ўсмирлар ўртасидаги Жаҳон чемпионатида икки бор бронза медалини, 1996 йил Макаода 20 ёшгача бўлганлар ўртасидаги Осиё чемпионатида 2-ўринни, 1997 йил Бирлашган Араб Амирликларида катта ёшлиларнинг Осиё командалар чемпионатида ғолибликни, 1996 йил Голландияда, 1997 йил Франциядаги турнирларда шерикликда 1-ўринни, 1997 йил Франциянинг Тулуз шаҳридаги гроссмейстерлар турнирида ғолибликни ва, ниҳоят, шу йил қадрдон шаҳрим Тошкентда катталар ўртасидаги Ўзбекистон чемпионатида чемпионликни қўлга киритдим.

Яна шу давр ичида Тошкент Давлат университетининг математика факультетига ўқишга кирдим. Ҳозир учинчи курсда ўқияпман. Инглиз тилини мукаммал ўрганишим ҳамда мураккаб программаларни ўзлаштиришимда Сиз ғақдим этган ўша компьютер яна катта ёрдам беряпти.

Нокамтарлик бўлса-да, Сизга айтишни лозим топаманки, жаҳоннинг 20 ёшгача бўлган энг кучли шахматчилар ўнталиги рўйхатида менинг ҳам ўзбекча исмим ва азиз Ватаним - Ўзбекистон номлари қайд этилган. Мана энди Халқаро гроссмейстерлик унвонини олдим. Бу унвонга 18 ёшгача сазовор бўлганлар жаҳон шахмат тарихида 5 киши экан.

Очиғи, мустақиллик бўлмаса мен қаерда эдиму, халқаро турнирлар, компьютерда жаҳон шахмати сир-асрорларини ўрганиш қаерда эди. Ана шу имкониятни яратганингиз учун, Мустақилликнинг Ватанимизда абадий яшаши учун, муқаддас Ўзбекистон байроғининг жаҳоннинг энг буюк шаҳарлари узра кўтарилмоғи, Мадҳиямизнинг дунё осмони бўйлаб янграши учун бор куч-қувватимни бағишлайман деб, ўз-ўзимга сўз бердим.

Сиз ҳамиша, ҳамма ерда ота-боболаримизнинг ким бўлганини ёдда тутинглар, дейсиз. Уларга муносиб авлодлар бўлишни уқтирасиз. Қадимда шахмат санъатининг энг гуллаб-яшнаган ўлкаларидан бири бизнинг Ватанимиз бўлган. Сизнинг спортга, шу жумладан, шахмат ва шахматчиларга кўрсатаётган ғамхўрлигингизга жавобан бундан сўнг бутун ғайратимни катталар ўртасида жаҳон чемпиони бўлиш учун курашга қаратмоқчиман. Истардимки, мен туфайли ҳам мустақил Ўзбекистон номи дунё бўйлаб яна бир карра жарангласин.

Сизга чексиз миннатдорлик билан ўғлингиз
Рустам ҚОСИМЖОНОВ

P.S. Ушбу хатни Сиз совға қилган компьютерда ёздим.

Шукрона

Келажак олдидаги масъуллик

Қадрли Ислом Абдуғаниевич!

Ҳаётимизда биринчи маротаба Ўқитувчилар ва мураббийлар куни миллий байрам сифатида нишонланди. Шу муносабат билан она Ватаннинг юксак мукофотларига сазовор бўлган халқ таълими ходимлари орасида биз ҳам борлигимиздан беҳад хурсандмиз.

Аввало, камтарона меҳнатимиз шундай қадрланаётгани учун чин дилдан миннатдорлик билдиришни истаймиз.

Мустақилликнинг дастлабки йилидан маърифат аҳлига алоҳида ғамхўрлик кўрсатиб келинмоқда. Давлат уйларимизни хусусийлаштиришда тенгсиз қулайлик яратди, уй-жой қуриш учун ер ажратилди, иш ҳақимиз ошмоқда, коммунал, транспорт хизмати ва бошқа соҳаларда имтиёзларга эгамиз. Ўқитувчилар ва мураббийлар кунининг умумхалқ байрамига айланиши эса маърифат аҳлига давлатимиз ва халқимиз эҳтироми ошаётганидан далолат беради.

Биз Олий Мажлиснинг тўққизинчи сессиясидаги сермазмун нутқингизни, «Таълим тўғрисида»ги қонун ҳамда «Кадрлар тайёрлаш бўйича миллий дастур»ни республикамизда таълим тизимини ислоҳ қилиб, уни давр талаблари асосида юксалтириш сари ташланган дадил қадам, муҳим бурилиш деб биламиз.

Халқимиз том маънодаги янги жамият қуришга киришди. Бу жамиятга янгича дунёқараш, онг-шуур ва тафаккурга эга, чинакам маърифатли ва маънавиятли авлод керак. Таълим тизимини ислоҳ қилишдан кўзланган мақсад ҳам ана шу авлодни тарбиялашдан иборат. Дастур яратилди. Энди уни амалга ошириш - ҳаётга татбиқ этиш лозим. Бу биз - таълим-тарбия ходимлари олдига улкан вазифалар қўяди. Чунки Ўзбекистонимизнинг келажаги нечоғлик буюк бўлиши навқирон авлод камолоти, уларнинг маънавий дунёси нақадар бой бўлишига, таълим-тарбияга боғлиқ.

Бу келажаги буюк Ватанимизга янгича тафаккурли, янги дунёқарашга эга муносиб ворисларни тайёрлаб беришни талаб қилмоқда. Айни чоғда биз ҳам ана шу янгича ўқув-тарбия усуллари ва услубларини эгаллаб боришимиз, қунт билан ишлашимиз зарурлигини дилдан ҳис этаяпмиз.

Бу эзгу йўлда бутун билимимиз, иқтидоримиз, меҳнатимизни аямаймиз. Ватан равнақи, навқирон авлоднинг ёрқин келажаги учун бутун куч ва имкониятларимизни ишга соламиз. Барча ҳамкасбларимизни шунга даъват этамиз. Чунки мамлакат ва халқ тақдири ўз қўлимизда бўлган бугунги кунда ҳар бир муаллим ва мураббий келажак учун масъул эканини ҳис этиб меҳнат қилиши зарур.

Бир гуруҳ халқ таълими ходимлари
Тошкент вилояти.

Марказий Осиёда энг ёш халқаро гроссмейстер

Мамлакатимизда иқтидорли ёшларни қўллаб-қувватлашга катта эътибор берилмоқда. Ватан шарафини жаҳонга ёяётган ёш спортчилар ҳам шулар сирасига киради. Президент Ислом Каримовнинг Фармонига биноан ёш шахматчи Рустам Қосимжонов «Ўзбекистон белгиси» кўкрак нишони билан тақдирланди. У бу мукофотга шахмат бўйича халқаро миқёсдаги гроссмейстер унвонини қўлга киритгани, кўпгина жаҳон ва қитъа биринчиликларида Ватанимиз шарафини муваффақият билан ҳимоя қилгани учун сазовор бўлди.

Пойтахтимиздаги «Олимпия шон-шуҳрати» музейида ана шу мукофотни топшириш маросими бўлди. Мамлакатимиз раҳбарининг мазкур Фармонини Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Т.Алимов ўқиб эшиттирди ва ёш спортчига юксак мукофотни топширди.

Президентимиз 1994 йилда Рустамга компьютер ҳадя этган эди.Шахматчининг спортдаги янги улкан ютуқлари инобатга олиниб, у янада мукаммал компьютер билан мукофотланди. Йўлбошчимизнинг бу туҳфасини Бош вазир ўринбосари А.Азизхўжаев топширди.

Маросимда Р.Қосимжонов сўзга чиқиб, унинг спортдаги муваффақиятлари юксак қадрланаётгани учун Президентимизга миннатдорлик изҳор этди, Ватанимиз шарафини янада юксалтиришга ўзимнинг бор куч-ғайратимни сарфлайман, деб ишонтирди.

Тантанали маросимда Миллий Олимпия Қўмитаси раиси С.Рўзиев, Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раиси Б.Махситов қатнашди.

(ЎзА)

ОМАДЛИ ЙИГИТ

Ёш гроссмейстер Рустамжон Қосимжонов билан суҳбат

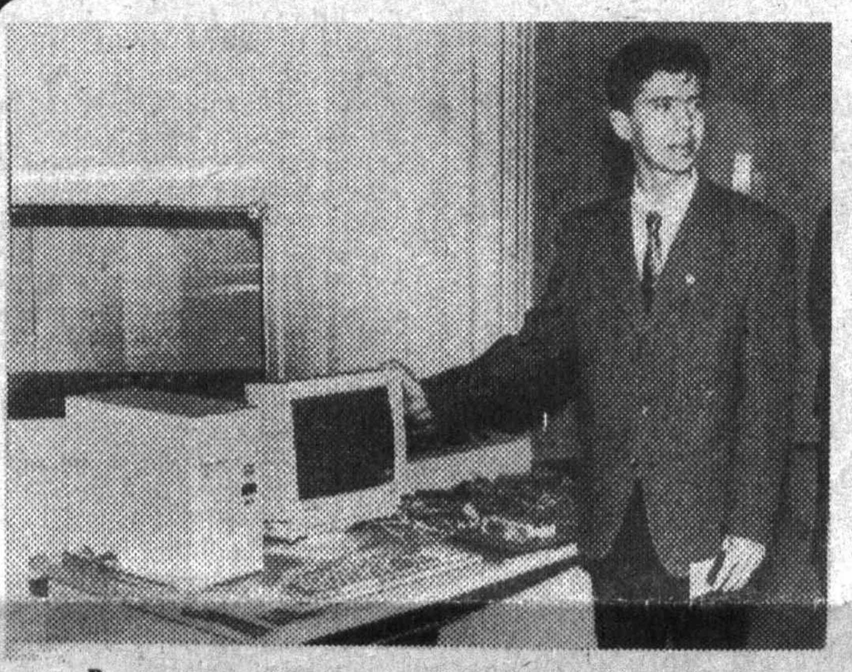

-- Рустамжон, шахмат-ақл ўйини, дейишади. Ростанам шахмат ақлни чархлайдими?

-- Албатта, шахмат ўйнаганда фикрларим тиниқлашиб, ўзимни бошқача ҳис қиламан.

-- Илк шахмат ўйнаган пайтингизни эслай оласизми. Умуман шахматга қизиқиш сизда қачон пайдо бўлган?

-- Шахмат ўйинига қизиқишимга акам сабабчи бўлган. Чунки, болалигимизда акам билан билсак-билмасак доналарни териб ўзимизча шахмат ўйнардик. Кейинчалик, ҳатто боғчага ҳам кичкинагина шахмат қутичамни кўтариб боришни одат қилдим.

-- Шахмат, қолаверса турли мусобақалар ўқишга халақит бермайдими?

-- Албатта, халақит беради, лекин излаган имкон топади дейишади-ку. Қийинчиликдан, меҳнатдан қочмаган киши ҳамма нарсага эриша олади деб ўйлайман. Шу ўринда бир нарсани айтиб ўтишим керак: менга дарсларни ўзлаштиришимда факультетимиз декани Гулмирза аканинг хизматлари катта.

-- Ҳаётингизда қувончли воқеа юз берди. Ҳукуматимизнинг кўкрак нишони- "Ўзбекистон белгиси'' билан тақдирландингиз. Бу сизга қандай таъсир қилди?

-- Тўғрисини айтиш керак, Ҳукуматимиз менга бунчалик катта ишонч билдиради деб ўйламаган эдим. Мустақил Ўзбекистонимизнинг гуллаб яшнаши, янада равнақ топишига сағинч бўлсада ўз ҳиссамни қўша олган бўлсам, ўзимни бахтиёр ҳисоблайман. Бу юксак ишонч, хурмат учун юртбошимизга яна бир бор ўз миннатдорчилигимни билдириб, бундан кейин ҳам шу азиз Ватаним, халқим учун қўлимдан келганча хизмат қилишга тайёрман.

-- Эсингизда бўлса 1994 йилда Осиё чемпиони бўлганингизда юртбошимиз сизга компьютер совға қилган эдилар.

-- Юртбошимиз компьютер совға қилганларида берган ваъдам туну-кун ҳаёлимда бўлди. Бугунги кунда мана шу даражага етишиб, ўз ваъдамни бажарганимдан жуда хурсандман. Президентимиз совға қилган компьютер кейинги ўйинларимда менга омад келтирди, десам хато қилмайман.

-- Кейинги режаларингиз тўғрисида тўхталсангиз?

-- Режаларим юқори савиядаги мусобақаларда иштирок этиб, муваффақият қозониш. Қолаверса, жаҳон биринчилигига даъвогарлар билан шахмат суриш.

-- Биринчи устозингиз ким?

-- Илк расмий ўйинларимда А. Грушевский устозлик қилганди. Ҳозир С. Пенчукдан шахмат сирларини ўрганяпман.

-- Тенгдошларингизга тилакларингиз?

-- Ёшликда вақтни бекор ўтказмасдан илм олишга, бирор ҳунар ўрганишга ҳаракат қилишларини хоҳлардим. Бу йўлда мен уларга фақат омад тилайман.

Лутфулла СУВОНОВ,
''Туркистон'' мухбири

ОҲАНГЛАРНИНГ БУЮК ҚУДРАТИ

Истеъдод -- Яратганнинг буюк неъматларидан бири. Лекин уни ўз вақтида пайқай билиш, намоён эта олиш кишидан катта қунт, маҳорат талаб этади. Инсон имкониятининг эса чек-чегараси йўқ. Ёш мусиқачи Фазлиддин ҲУСАНОВ билан суҳбатлашар эканман, бунга яна бир карра ишонч ҳосил қилдим. У яқинда Америка Қўшма Штатларида ўтказилган мусиқачиларнинг халқаро танловида фахрли иккинчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлди. Австрия, Германия, Франция, Италия, Чехия, Словакия, Венгрия, Жанубий Корея каби мамлакат вакиллари фортепьянода моҳирлик билан номдор композиторлар асарларини ижро этаётган бу ўзбек фарзанди иқтидоридан лол қолишди.

-- Фазлиддин, мусиқа оламига кириб келишингизда оилавий муҳит етакчи ўрин тутган бўлса керак? -- сўраймиз ундан.

-- Албатта, отам Сайфулла Ҳусанов Ўзбекистон телевидениесида 30 йил мобайнида бош овоз режиссёри бўлиб ишлаганлар. Олти ёшимдан бошлаб Успенский номидаги махсус мусиқа мактаб-интернатига қатнай бошлаган бўлсам, доим мактабга отам билан бирга келардим. Онам -- инглиз тили ўқитувчисилар. Мусиқа билан шуғулланиш учун уйда ҳамма вақт шароит яратиб беришарди.

-- Яратиб беришарди?.. Ҳозир-чи?..

-- Ҳозир Германиянинг Троссинген шаҳридаги олий мусиқа мактабининг II-курсида ўқияпман.

-- Германияда ўқиш қийиндир, ҳар ҳолда ўзга юрт...

-- Дастлабки йили бироз қийналдим, чунки Германияга боргунимча фақат инглиз тилини оз-моз билардим-да. Кириш имтиҳонлари фақат мусиқадан бўлган. Аста-секин хорижий тилларни ўргана бошладим. Жонли мулоқотда тил тез ўзлаштириларкан. Икки йилдан кейин ўқишни битириб, аспирантурага кириш ниятим бор. Лекин хорижда юрган пайтларимда она Ватаним бир лаҳза бўлса-да хаёлимдан кетмайди!

-- Нима учун айнан Германиядаги олий мусиқа мактабида илм оляпсиз?

-- Қизиқ бўлган-да... Кунларнинг бирида Беккер деган немис мусиқашуноси Ўзбекистонда сафарда юрганида, Успенский номидаги мактаб-интернатга келиб ўқувчилар ижросини тинглаган. Аввал мактабдошим Евгений Мурский-

Иқтидорлилар -- юрт бахти

ни, кейин эса мени ўқишга таклиф қилди. Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай Германиядан имтиҳонлар учун таклифнома юборишди.

-- Уйга тез-тез келиб турасизми?

-- Бир йилда бир марта. Уйдагиларга, мактабдагиларга хат ёзиб тураман, гоҳи қўнғироқ қиламан. Фурсатдан фойдаланиб менга имкон қадар далда бўлаётган Навоий тоғ-металлургия комбинати раҳбари Николай Кучерский ҳамда Улуғбек номидаги истеъдодли ёшларни қўллаб-қувватлаш Республика жамғармасига миннатдорчилик билдирмоқчи эдим.

-- АҚШдаги танлов ҳақида ҳам сўзлар берсангиз.

-- Шу йил июнь ойида Юта штатининг Солт-Лейк-Сити шаҳридаги танловда иштирок этиш бахти 200 кишидан 36 кишига насиб этди. Унда Моцарт, Шопен, Лист, Скрябин асарларини ижро этдим. Ижром маъқул келди чоғи фахрли иккинчи ўринга лойиқ деб топишди.

-- Бу сизга нима берди?

-- Танлов президенти Паул Поллайн тавсиясига кўра Европа давлатларида концерт дастурларини намойиш этиш имконига эга бўлдим. Кейинги концертлар Испания, Бразилияда қўйилиши мўлжалланмоқда. Ўзбекистоннинг номи узоқ-узоқларга ёйилса қандай яхши.

-- Мусиқани тушуниш, идрок этиш деган иборани сиз қандай изоҳлайсиз?

-- Биласизми, композитор ўз бошидан ўтказган кечинмалари, юрагидаги ҳис-туйғуни мусиқа орқали ифодалайди. Бетховеннинг қулоғи эшитмайдиган бўлиб қолган, ахир композитор учун бу нақадар оғир фожеа-ку. Шубертнинг ҳаёти ҳам енгил бўлмаган. Ана шуларнинг бари улар яратган асарларда акс этган. Мусиқа -- ҳаётни тасвирлайди. Қолаверса мусиқа ҳамма тушунадиган, таржимон талаб қилмайдиган, инсонларни ўзаро боғлаб турувчи восита ҳамдир. Мусиқанинг буюк куч-қудрати ҳақида узоқ гапириш мумкин.

Болалигимда таниқли дирижёр Зоҳид Ҳақназаров билан биргаликда Шопеннинг 2-концерти, Бетховеннинг 5-концертини ижро этгач, классик мусиқага янада меҳрим уйғонган. Қувонарли жиҳати шундаки, бугун юртимизнинг мусиқа санъатига жаҳон тан бермоқда. Солт-Лейк-Ситидаги танловдан сўнг АҚШнинг Эй-Би-Си телекомпанияси мухбирлари ҳам мендан айнан Ўзбекистондаги мусиқа санъатининг равнақи ҳақида қизиқиб сўрашган эди.

--Фазлиддин, тенгқурларингизга қандай тилаклар билдирасиз?

-- Бундан юз йиллар аввал ҳам ўқиган, илмли одам хор бўлмаган. Ҳозир ҳам шундай. Тенгдошларим кўпроқ ўқиб, изланишса, дейман.

-- Орзуларингиз...

-- Ўзбекистон шаънини янада юксалтиришда ўз ҳиссамни қўшмоқчиман!

Фазлиддин Ҳусанов эндигина 19 ёшда. Озод Ватанга, ҳур диёрга бўлган меҳрини мусиқа орқали барчага улашаётган бу ёш ижрочига янгидан-янги зафарлар тилаб қоламиз.

Суҳбатдош: Назокат УСМОНОВА

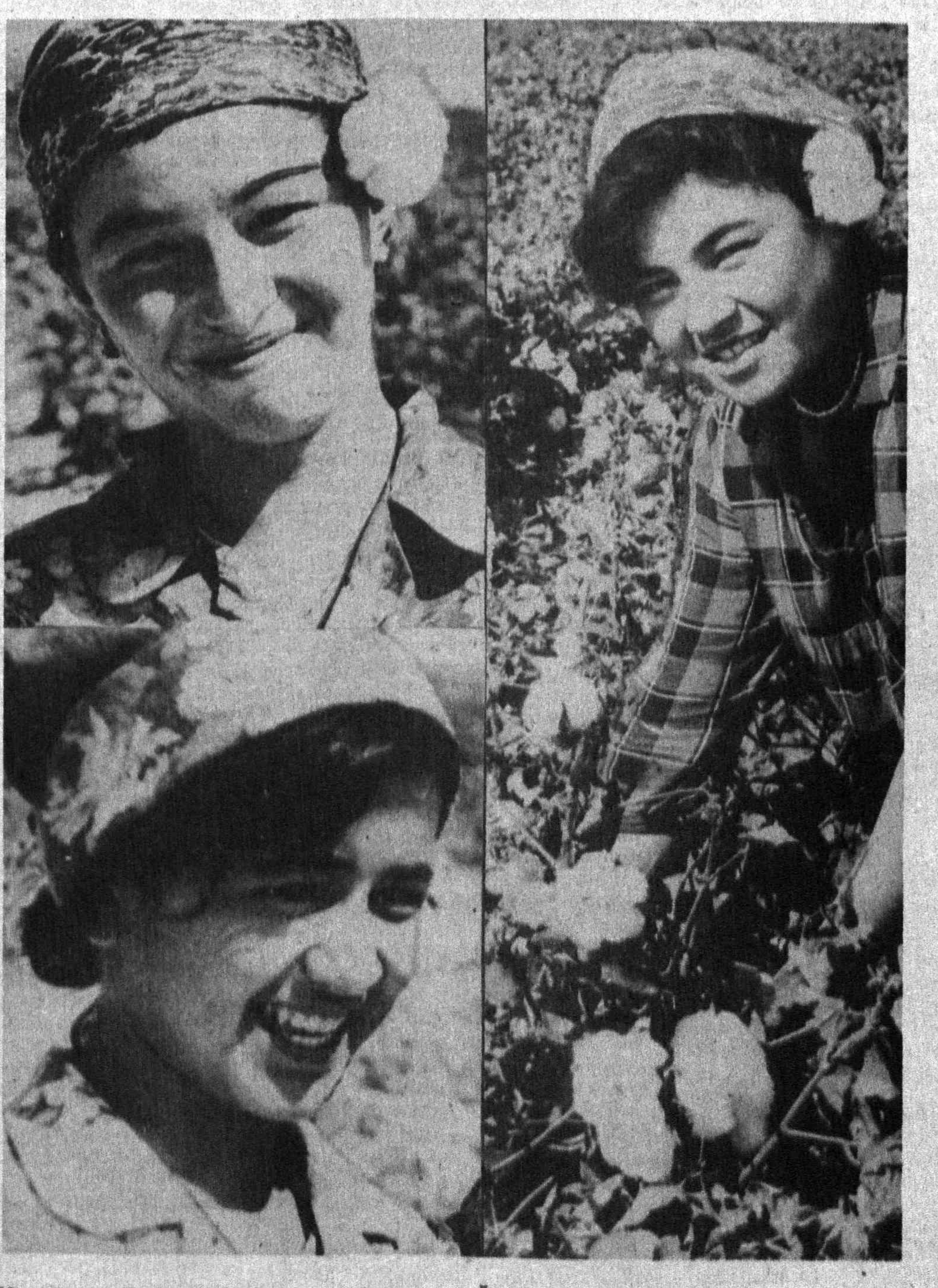

Наманган вилояти Учқўрғон туманидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалигида меҳнат қилаётган илғор теримчилардан Малика Ўролова ҳамда унинг дугоналари Дилором Мирдадаева, Ҳалима Абдураҳмоновалар мавсум илғорларидандир

СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН

Республика ёшлари ўртасида соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, уларни спорт мусобақаларига кенгроқ жалб қилиш, аҳолининг турли қатламларидаги ўзаро маданий-спорт алоқаларини йўлга қўйиш, спортнинг волейбол ва баскетбол турларини оммалаштириш мақсадида ''Камолот'' жамғармаси Ўзбекистон касаба уюшмалари федерацияси, Республика Мудофаа вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда бошқа тегишли идоралар билан ҳамкорликда хайрли ишга қўл уришди. Шу йил ноябрь ойидан бошлаб 1998 йил март ойигача Наврўз- умумхалқ байрамига бағишлаб волейбол ва баскетбол бўйича ''Камолот'' жамғармаси кубоги турнири ўтказилади. Ана шу масала юзасидан Республика ёшларининг ''Камолот'' жамғармаси Бошқаруви биносида йиғилиш бўлиб ўтди. Шунингдек, мажлисда билдирилган таклифлар маъқулланиб, спортни ривожлантириш борасида ''Камолот''нинг фаоллиги таъкидланди.

Н. УСМОНОВА

ДИҚҚАТ! ДИҚҚАТ! ДИҚҚАТ!

Танловга таклиф этамиз

Ўзбекистон Республикаси ёшларининг ''Камолот'' жамғармаси Бошқаруви жамоатчилик, халқаро ташкилотлар билан алоқалар, тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш ва иқтисодий масалалар билан шуғулланишга қодир ёшларни ўз кучларини синаб кўришга таклиф этади.

Танловда замонавий иқтисодий билимларни пухта эгаллаган, бухгалтерия-ҳисоб-китоб ишларини бемалол юрита оладиган, бозор иқтисодиёти асослари:

- **-- Менежмент**
- **-- Маркетинг**
- **-- Социология**
- **-- Психология**
- **-- Молия**

йўналишларини яхши тушунадиган, ўзбек, рус, инглиз тилларида иш юрита оладиган, ёши 30 дан ошмаган йигит ва қизлар иштирок этиши мумкин.

Танловда иштирок этувчиларнинг ҳужжатлари 1997 йил 10 октябргача қабул қилинади.

Манзил: Тошкент, Навоий кўчаси 11.
2- қават, 12-хона.
Телефонлар: 41-02-72 41-00-50

Маънавий дунёқараши етук кадрлари бор халқнинг келажаги буюкдир

Ислом КАРИМОВ

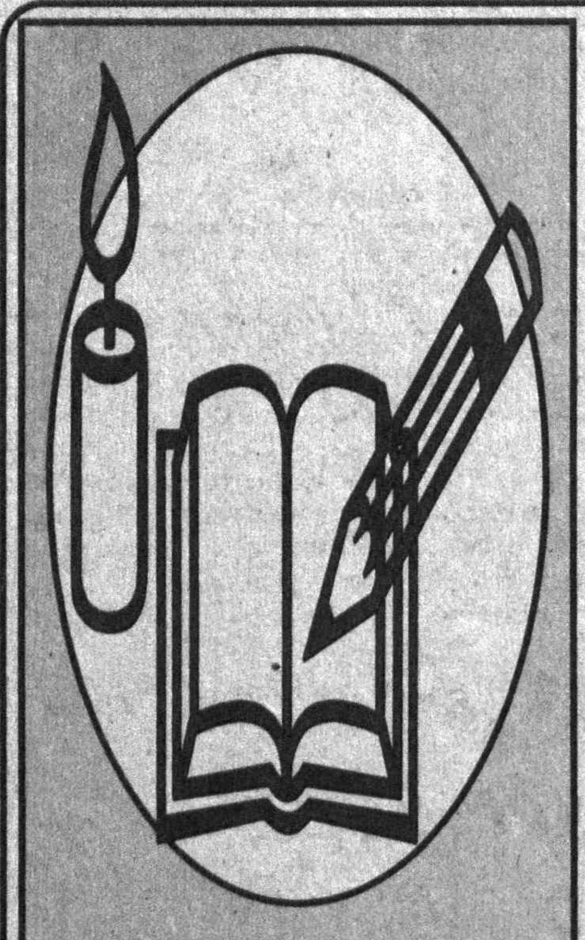

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Республика Президентининг "Маънавият ва маърифат" жамоатчилик маркази фаолиятини янада такомиллаштириш ва самарадорлигини ошириш тўғрисида"ги Фармонида қайд этилган вазифалардан келиб чиқиб, ёшларни миллий, маданий, тарихий ва умуминсоний қадриятлар руҳида тарбиялаш мақсадида талабалар ўртасида "Маънавият -- қалбим қуёши" мавзуида иншолар танловини ўтказди. Унда минглаб ёшлар ўз асарлари билан иштирок этди. Танлов ҳайъати энг яхши иншоларни саралади. Унга кўра олий ўқув юртлари бўйича Х.Сотволдиева (Гулистон), Р.Ёнилеева (Наманган), Ш. Жумамуратова (Нукус) биринчи, З.Акбарова (Фарғона), А.Расулов ва Н.Соатова (Тошкент) иккинчи, Н.Охунова (Андижон), Р.Баратов ва Ш.Отамуротова (Тошкент) учинчи ўринни эгаллашди.

Шунингдек, ўрта махсус ўқув юртлари талабалари ўртасидаги танловда Ф.Ихлосова (Тошкент), Б.Камолова (Нукус), И.Аҳмедова (Самарқанд), Г. Абдурашидова (Навоий), Е.Котлярова (Оҳангарон), М.Қозоқова (Урганч) ғолиб деб топилди.

Вазирлик танловда иштирок этган ёшларнинг сара асарларини жамлаб, "Маънавият -- қалбим қуёши"номи билан алоҳида китоб ҳолида чоп этди.

"Туркистон"чилар ғолибларни қутлаш билан бирга, қуйида уларнинг иншоларидан парчаларни эътиборингизга ҳавола этмоқда.

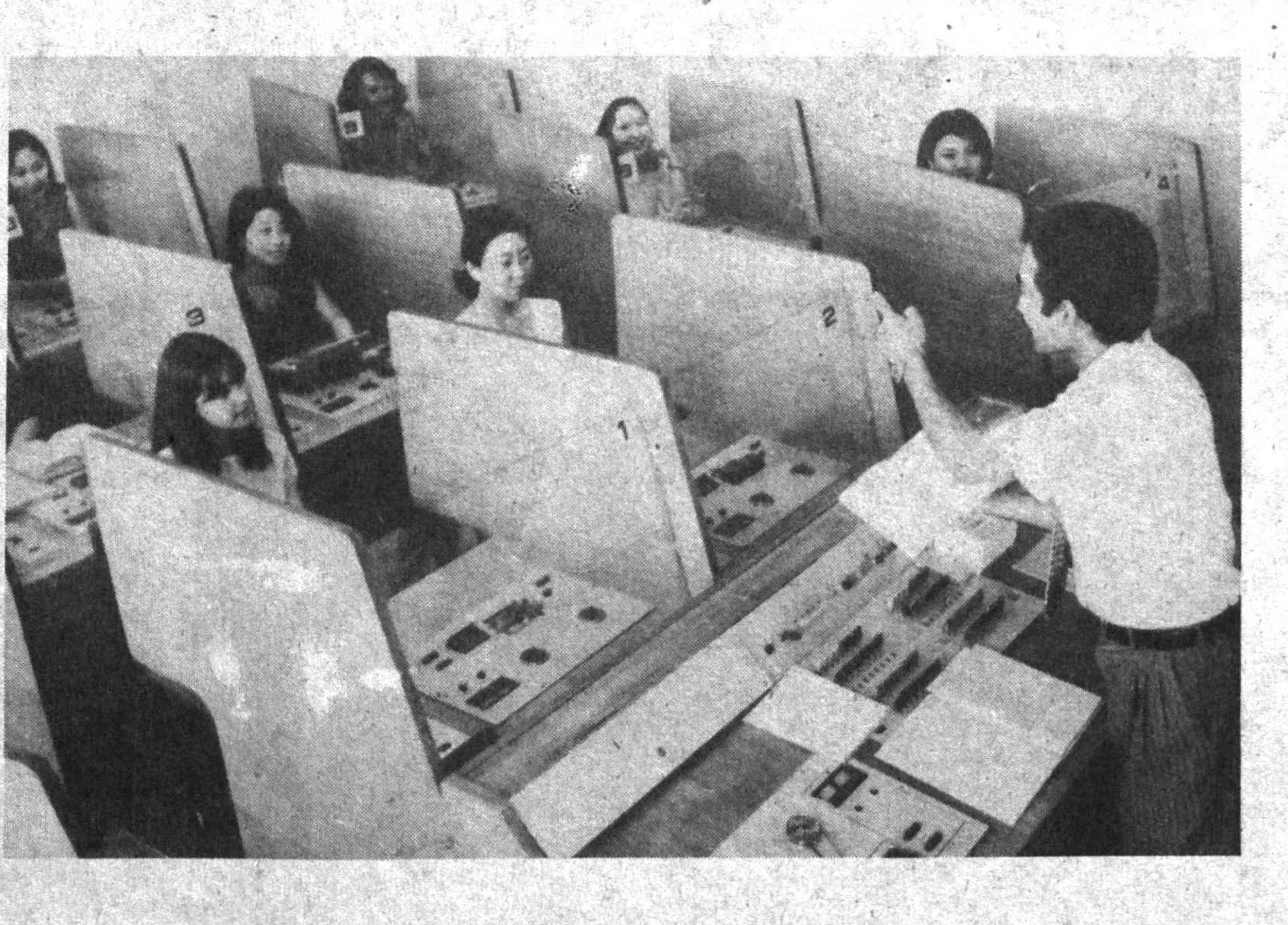

МАЪНАВИЯТ — ҚАЛБИМ ҚУЁШИ

Хурсандой СОТВОЛДИЕВА,
Гулистон Давлат университети талабаси:

Инсоннинг киндик қони тўкилган, аждод-авлодлари яшаб ўтган ва ўзи "менинг Ватаним" дея тан олган тупроқ унинг Ватанидир. Ватанга нисбатан инсон қалбида меҳр ришталари бўладики, буни Ватанга муҳаббат деб атаймиз; "Ватанни севмоқ иймондандир" дейдилар. Иймоннинг бош мезони маънавиятдир. Демак, маънавий баркамол одамгина Ватанини сева олади, унинг тақдирини ўз тақдири деб билади. Бундай инсонлар Ватанини озод ва обод бўлишини истайдилар ва бунинг учун жонини фидо қилиб курашадилар. Ўзини Ватани учун бахшида этишлик бу ҳам маънавий комиллик белгисидир.

Шукурлар бўлсинки, бизга озод ва мустақил Ватанда яшаш насиб қилди, аждодларимизнинг армонли орзуси ушалди. Мана шу мустақилликнинг қадрига етиш ва уни сақлаб қолишга маънавий юксакликка эришган инсонгина қодирдир.

Аслида шу биз турган она-замин инсониятнинг Ватанидир, саҳий табиат унинг меҳрибонидир, аввало, мана шу муқаддас тупроқни эъзоз этсинлар, кўзга суртсинлар, табиатни авайласинлар, "тузини еб, тузлиғига тупирмасинлар".

Маънавий такомилга интилган ҳар бир инсон илм-маърифатли бўлиши шартдир. Илм-маърифат тараққиёти жамият тараққиётидир, унинг равнақидир. Илмли одамнинг дунёқараши кенг, мустақил фикри, тушунчалари теран бўлади. Илм- маърифат дилларга нур-зиё олиб кирувчи манбаадирким, бу нурдан бебаҳра қолган инсонлар ғафлатда қоладилар, бу эса маънавий қашшоқликка олиб келади.

Зуҳра АКБАРОВА,
Фарғона Давлат университети талабаси:

Ватан, истиқлол, маънавият. Ҳа, бу сўзлар инсон онгидаги энг буюк тушунчаларни ифодаловчи сўзлардир. Мен уларни бекорга ёзмадим. Ҳар бир одам бутун ҳаёти давомида мана шу учликка интилиб яшаган ва яшаб келмоқда.Бунинг ўрнини эса ҳеч нима билан тўлдириб бўлмайди. Юқоридаги уч буюк сўз ҳақида ўйлаганимда, қўлларим ёзолмай, лабларим қимирламай, юрагим эса уришдан тўхтагандай бўлиб қолади. Чунки уларнинг буюк мағзини таърифлаш учун сўз бойлигим ожизлик қилса, юрагим уларнинг тафтини, уларнинг зиёсини ўзига сингдиролмайди. Топгандек бўлиб севинаман, улар менинг жоним, улар менинг таним, улар менинг онгим, улар менинг севгим, улар менинг халқимдир. Ватан жонажон ўлкам бўлса, Истиқлол унинг равнақи, Маънавият эса унинг ўтмиши, ҳозири ва келажагидир. Шу келажак, шу ўтмишни билиш ва қуриш- мен учун бахт.

Шаҳноза ОТАМУРОТОВА,
Тошкент Кимё-технология институти талабаси:

Маънавиятнинг шаклланиши оиладан бошланади ва инсон ҳаёти давомида ривожланиб, такомиллашиб боради. Маънавиятли инсон қалби тоза, меҳр-муҳаббатли, ёмон кунларда ўзининг ёрдам қўлини чўзишга жасорати етадиган, ўз халқининг ва Ватанининг фидойиси бўлиши билан бошқалардан фарқланади. Менинг фикримча, бугунги кунда маънавиятлиликни қуйидагилар белгилайди: Биринчидан, ўз халқининг маънавий меросини эгаллаш, тарихини билиш, жаҳон фани ва техникасининг ютуқларидан хабардор бўлиш; иккинчидан, миллатпарвар бўлиш, яъни ўз миллатининг манфаатлари учун фидойи бўлиш, унинг ривожланиши учун зарур бўлган ишларни бажаришда фаоллик кўрсата билиш; учинчидан, ватанпарвар бўлиш, яъни ўз она тупроғининг бир қарич ери ҳам азиз эканлигини тушуна билиш, уни кўз қорачиғидай асраш, Ватанни ҳар қандай ёмон ниятли кучлардан ҳимоя қила билиш кабилар. Президентимиз айтганларидек, маънавият инсон қалбида камол топиши учун у қалбан, виждонан ақл ва қўл билан меҳнат қилиши керак.

Маънавият устунларидан яна бири- бу Ватан ва ватанпарварлик туйғуси. Ватан- бу сенинг қалбинг, орзу-армонларинг, борлигинг-у йўқлигинг, гуноҳу хатоларинг, йиғиларинг-у қувончларинг сиғадиган жой!

Ватан- онанинг алласи таралган, бешигингни излари чизилган замин. Аждодларинг кўмилган қабристон, ота-онангнинг излари қолган кўчалар, қошу кўзи худди сенинг кабилар яшайдиган қадрдон ер Ватандир! Оёғингиз Ватан тупроғига теккан заҳоти вужудингизни юмшоқ хотиржамлик ўрайди. "Э, ўлсам ҳам шу ерда ўлайин-а'' деган нидо таралади кўнглингизда. Буни Ватан дейдилар. Онангнинг, болангнинг, тирикликнинг, қувончларнинг ҳиди келади Ватандан. Ватан- муқаддас тушунча! Ватан деб халқлар қўлга қурол оладилар. Ватан фарзанди уни ҳеч кимга раво кўрмай юрт учун жонини тикади.

Нодира ОХУНОВА,
Андижон Давлат тиббиёт институти талабаси:

Кишилик жамияти узоқ ўтмишдан буён маънавият сари интилиб яшаганлар. Гўзалликка интилиш, бу- маънавият! Тартибга, сарамжон-саришталикка интилиш ҳам- маънавият! Турмушимиз ақл-идрок, одоб-ахлоқ, илм-маърифат, миллий ва умуминсоний қадриятлар билан мазмунга эгадир. Буларнинг ҳаммаси бирикиб маънавиятни ташкил этади.

Маънавият жамият тараққиётининг йўлчи юлдузи ва машъалидир. Маънавият сари интилган халқ тобора ўзлигини англайди. Жонажон Ўзбекистоннинг Мустақилликка эришуви ҳам халқимизнинг юксак маънавият сари интилишлари мевасидир.

Маънавият ва маърифат бир-бирини тақозо этувчи, ўзаро ҳамоҳанг тушунчалар бўлиб, маънавият сари интилиш маърифатта олиб борса, маърифатни эгаллаш эса инсонни юксак маънавият эгаси бўлиш томон етаклайди.

Юртбошимиз олиб бораётган оқилона сиёсат натижасида "Олтин мерос'' ҳамда "Умид" жамғармаларининг ташкил этилиши, улар ҳисобига тушган маблағлар ёш авлод маънавиятини юксалтириш ва истеъдодли ёшларнинг хорижий мамлакатларда билим олишларига сарфланиши кабилар маънавият сари интилаётган халқимизнинг катта ютуғидир.

Олимжон АҲМЕДОВ,
Ички ишлар вазирлиги Академияси тингловчиси:

Миллий маънавият- одоб-ахлоқ, дунёқараш, эътиқод ва умуман, инсон руҳиятининг миллий шаклда намоён бўлишидир. Буларнинг рўёбга чиқишида аввал биз тарихни эслашимиз ва холисона уни баҳолашимиз даркор. Уни варақласак, қизил империя зўравонлари учун она юртимизнинг бой тарихий ўтмиши-ю, унинг маданий, маънавий меросини сариқ чақачалик ҳам аҳамияти йўқ эканлигини кўрамиз. Улар учун ўзбек халқи қанчалик ўз тарихидан, маънавий-ахлоқий қадриятларидан, дини-иймонидан, эътиқодидан узоқлашса, тили-забонидан, ёзувидан маҳрум бўлса, бу халқ шунчалик тобе ва қарам бўлади. Шу ўринда Чор Россияси генерали Михаил Скобелев айтган қуйидаги сўзлари бизнинг ғашимизни келтиради: "Миллатни йўқ қилиш учун уни қириш шарт эмас- маданиятини, санъатини, тилини йўқ қилсанг, бас; тез орада ўзи адойи тамом бўлади''

Маънавият инсоннинг куч-қувватидир. У йўқ жойда ҳеч қачон бахт-саодат бўлмайди. Маънавият инсон қалбида камол топади ва уни амалга ошириш учун у қалбан ва виждонан, ақли ва қўли билан меҳнат қилиши керак.

Гулруҳ АБДУРАШИДОВА,
Навоий Давлат кончилик институти қошидаги Ихтисослашган техника коллежи талабаси:

"Маънавият" сўзининг асл маъносини, қисқача таърифини оладиган бўлсак, бу ҳар бир инсоннинг ўз-ўзини англаши демакдир. Инсон ўзини инсон эканлигини англаса, инсон деган номга доғ туширмаслик учун кураша олса, ана шундагина бундай кишиларда маънавиятнинг турли қирралари ўз аксини топади.

Инсон яшар экан, ҳар ўтган кунга ўз-ўзига ҳисоб бериши керак. Яхши ишлари учун кайфияти кўтарилиб, қайсидир улгуролмай қолган иши учун куйиниши, кимгадир айтган қаттиқ сўзи учун изтироб чекиши, буларнинг бари инсоний фазилатга киради.

Мен муҳандислик касбини эгаллаш учун билим даргоҳида таълим олар эканман, аввало яхши ва аъло баҳоларга ўқиш, жамоат ишларида фаол иштирок этишни ўзимнинг маънавий бурчим деб биламан.

Вақт етиб муҳандислик касбини эгаллаб, ўз иш фаолиятимни бошлаганимда эса, жамият учун фойдам тегадиган даражада ўз юртимга, халқимга хизмат қилиш учун астойдил бел боғлайман.

Биз ёшларга таълим -тарбия бераётган устозларимиз ҳам юксак маънавият эгаси бўлиши лозим. Чунки биз ёшлар, устозларимизнинг бизга бераётган ўгитларидангина эмас, уларнинг ўзларини тутиши, юриш-туриши, муомаласи, кийиниши, ташқи кўринишидан ҳам ўрнак оламиз. Билим юртимизда эса бундай ажойиб қалб эгаси бўлган, талабалар хурматига сазовор бўлганлар анчагина.

Чинакам маънавият эгаси ҳам қалбан, ҳам ташқи кўринишдан, ҳам кийинишдан гўзал бўлмоғи лозим. Ҳар хил бўёқлар билан юз-кўзини бўяш, ажнабий кийимларга ружу қўйиш, бу маънавиятни тушунмаслик, яъни бундай шахслар аввало ўз-ўзини хурмат қилмайдилар. Ўзини-ўзи хурмат қилган киши ҳар қандай инсонга хос бўлмаган хатти-ҳаракатлардан ўзини тия олади.

Феруза АБДУВОҲИДОВА,
Самарқанд банк коллежи талабаси:

Президентимиз Маънавиятнинг бош ҳимоячисидир. Ҳозирги кунда республикамизда маънавият ва маърифатга катта эътибор берилмоқда. Шунинг билан бирга кўпгина тадбирлар амалга оширилмоқда.

Маънавият бош мақсад сари етакловчи омил бўлиб, у халқ тақдирини ўйлашни, у билан бирга бўлишни биринчи ўринга қўяди, одамларнинг ташвишларидан хабардор бўлиш, уларни бирлаштириш ва руҳиятини кўтариш, жамиятда ҳар бир жамоа ва оилада соғлом маънавий муҳит яратишни тақозо этади. Тарих сабоқлари шундан дарак берадики, маънавият асослари ўзини асл негизидан бегоналаштирилган, сунъийликка йўл қўйилган жамиятда ҳеч бир соҳада силжиш бўлмайди. Халқнинг, миллатнинг бир-биридан бегоналашуви кучаяди. Энг хавфлиси кишилар, ота-оналар, фарзандлар ўртасидаги қадриятлар поймол бўлади. Натижада, бундай заминда туғилиб вояга етган инсон "манқурт''га айланади. Уни тарихидан, азалий урф-одатларидан, тилидан жудо қилсалар ҳам ҳеч қандай оғриқ сезмайди. Бу эса жамиятни ҳалокат ёқасига олиб борувчи асосий омиллардан бири деб ўйлайман.

Маънавиятнинг қудратли кучи шундаки, у инсонларни ягона мақсад сари ҳамжиҳат бўлиб интилишга ундайди.

Мен ўзбек диёрида туғилганимдан бехад бахтиёрман. Негаки, бу заминга қуёш ҳам ўзгача, меҳр билан нур, рисқ-насиба сочади. Ўзбек маданиятини хориж тан олди.

Чиндан ҳам мислсиз даражада катта маънавият ворисларимиз. Маънавиятга ҳар қандай тараққий этган мамлакатларда иккинчи даражали иш деб қаралмайди.

Юлдузхон ДЎСТМАТОВА,
Қарши Давлат педагогика институти талабаси:

Агар, таъбир жоиз бўлса, мен маънавиятни жамият маданиятини акс эттирувчи кўзгуга қиёслагим келади. Қатрада қуёш акс этганидек, маънавият ҳам ўз хусусиятлари билан мазкур жамиятни кўзгудек равшан намоён этади.Маънавият-бугун эндигина кириб келган янги тушунча ёхуд тилимизда янги пайдо бўлган сўз эмас. Маънавият қадим Шарқ маданий меросининг мағзи бўлиб келган. Ўз навбатида эса Шарқ маънавий дурдоналари инсоният тараққиётининг барча жабҳаларида ўзининг ижобий натижаларини сақлаб келган. Агар менга "маънавият бу нима?'' деб сўрасалар, ҳеч иккиланмай, "маънавият- инсоннинг ўзини кўра билиши ва ўзлигини англаш кўзгуси'', дея жавоб берган бўлардим. Ҳа, маънан қашшоқ одамгина худбин ва жоҳил бўлади. Маънан юксак одам, энг аввало, инсоний фазилатларга эга бўлади, айни замонда, ўз-ўзига танқидий муносабатда бўлади. Ана шу танқидий қарай олишнинг ўзи ҳам инсоннинг ўз-ўзини кўра билишидир.Бундан кўринадики, комил инсонгина шундай фазилатга эга бўлади. Демак, маънавият бевосита қатор ахлоқий-инсоний фазилатлар: эзгулик, соғлом ақл, маънавий гўзалликларнинг барчаси билан уйғунлашиб кетади.

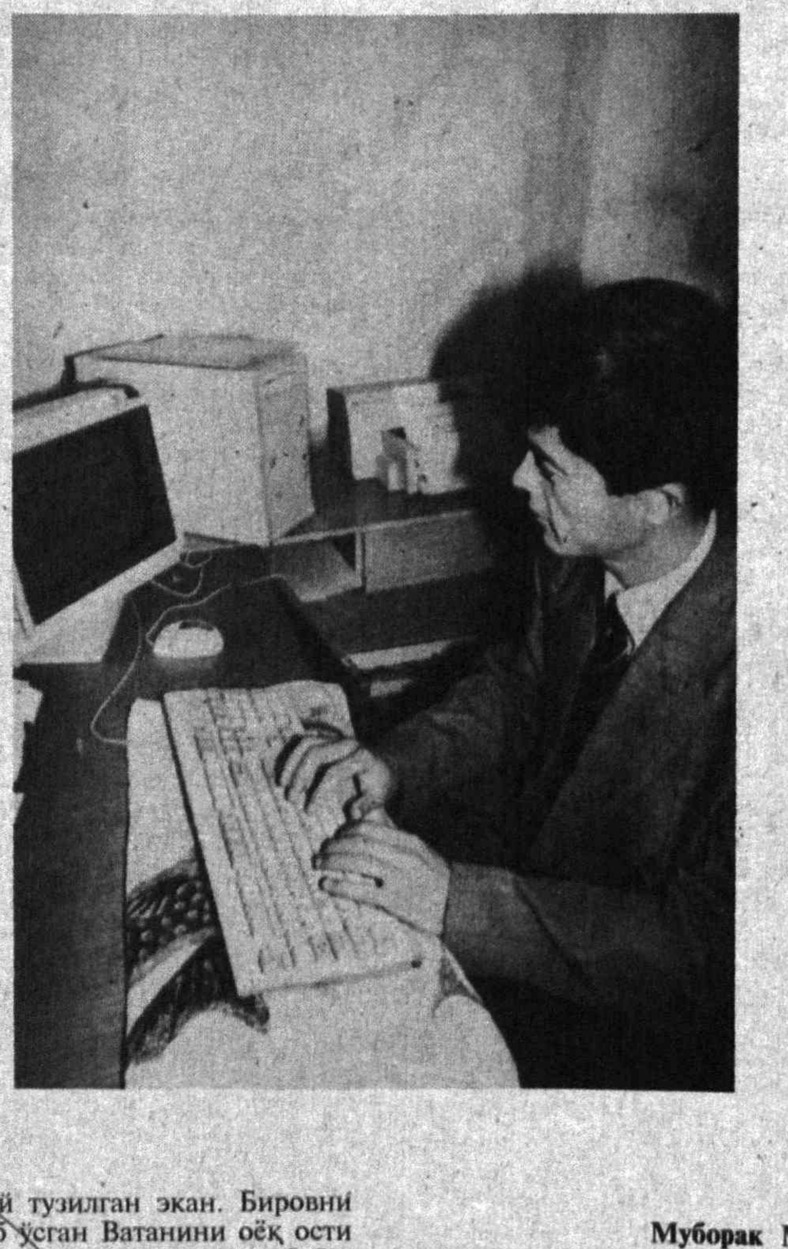

.Олег БИКЕЕВ,
Тошкент Давлат техника университети талабаси:

Президентимиз И.А. Каримовнинг "Шу азиз Ватан барчамизники'' деган илҳомбахш сўзларида барчамизнинг, шу қатори менинг ҳам юрагимни олий туйғуларга тоштириб юборувчи алланима яшириниб тургандай бўлаверади. Ҳа, дарҳақиқат ушбу остонаси олтин, ўзи ёқут Ватаннинг фарзандлари эканлигимизга Аллоҳ таолога ҳамду санолар ўқишимиз керак. Иймонсиз одам ўз Ватанини қўмсамайди ва у ҳақда ўйламайди. Ватан ҳақида бундай фикрларни билдиришимиз биз учун оғир, албатта, лекин нима ҳам қила олар эдик, ҳаёт ўзи шундай тузилган экан. Бировни Ватанга зор, яна бировни ўзи туғилиб ўсган Ватанини оёқ ости қилишгача йўл қўйиб берар экан. Албатта, бир куни келиб булар- яъни Ватанини хор қилганлар ўз қилмишлари учун жавоб берадилар. Тўғри бундай масалаларни ҳал қилишни бизга ким қўйибди. Хўш, бу фикрларни биз билдирмайлик, биз ечмайлик, лекин бу масалаларни биз ечмасак, ҳал қилмасак, ким уни ечади? Ахир, Ватанимизнинг тинчи, ҳаловати ва қолаверса, тараққиёти биз ёшларнинг қўлимиздаку, ахир. Нега энди шу жўнггина фикрни уқиб ололмаймиз, нега ахир айтинг, нега?! Шунчалик қўлимизни эътиборсизликнинг қора пардаси тутиб, тубанликка юз тутаётганимизни наҳотки сезмаётган бўлсак?! Ахир бир бошдан қараб чиқсак бутун ҳаётимиз саволларга кўмилиб кетади. Худога шукурки, давлатимиз бошига хурматли сарбонимиз И. Каримов келганларидан кейин бундай воқеалар аста-секин камая борди. Лекин тўлиқ тугатилди, деб айта олмаймиз. Шундай экан, Ватанимизнинг порлоқ истиқболи учун биз барчамиз сарбонимизга кўмаклашиб, бу тарихи узун карвонни ҳеч қандай шикастлантирмай буюк истиқбол мамлакатига етказишимиз кераклигини тушунишимиз ҳар биримизнинг бурчимиздир. Бундай олий бурчни адо этмоқ учун матонат ва метиндек ирода насиб этишини тилаб қоламан.

Зокир УЛУҒХЎЖАЕВ-
Янгиқўрғон агроиқтисодиёт коллежи ўқувчиси:

Маънавият мавзусида ёзишга киришишдан аввал шу сўзнинг луғавий маъносини англаб олишга ҳаракат қилдим. "Маънавий'' сўзи кишининг ички, руҳий ҳаётига оид тушунча бўлиб, у шахснинг маънавий қиёфаси, ахлоқи демакдир.

Инсон маданиятли, маърифатли, юксак ахлоқли бўлсагина маънавий баркамолликка эришади, деб ўйлайман.

Президентимиз И. Каримовнинг бу масалага жиддий эътибор қаратганликларини, жойларда Маънавият марказлари ташкил этилганлиги ва бу борада кўплаб амалий ишлар олиб борилаётганлигини айни муддао деб ҳисоблайман.

Шўро даврида кишининг билими, қобилиятига қараб эмас, балки унинг насл-насаби, келиб чиқиши, давлатига кўра баҳо бериш, муомала қилишдек ҳолат илдиз отиб кетди. Жавонларга китоблар эмас, қимматбаҳо идишлар териладиган бўлди. Одамлар ўзларини китоб дўконига, театрга эмас, балки бозорга уришди. Айрим тенгдошларимиздан ҳаё, ибо кўтарилди, бепарволик, бефарқлик кучайди.

Истиқлол туфайли қоронғу дилларимизга нур ёғилди, "кўр кўзлар" очилди. Иймон, эътиқодимиз қайта тикланди. Ўзлигимизни англадик, тарихимизни тикладик, аждодларимиз ким эдию, уларнинг хизмати, буюклиги нимада эди? Ҳар бир нарсага ҳақиқат кўзи билан қарашга одатланяпмиз.

Нафисабегим ҚОБИЛОВА,
Бухоро қурилиш техникуми ўқувчиси:

Шариф шаҳримнинг тошларига термулиб 18 минорани бўй-басти, улардан таралган покликка даъват этувчи азонлар, 12 дарвозасидан оқиб келувчи сеҳрли дунё, мадрасалардаги илм чашмалари, "Қуръон'' тиловати, "Ҳадис'' таъсири, "Чоҳар китоб'' қироати, масжидлардаги иймонга элтувчи намозлар, қадамжойлардаги муножотларга тўяман. Аждодларимнинг олтин қўллари олдида лолу ҳайронман...

Айтганча, тарихда нафақат оқ доғлар, балки қора доғлар ҳам бўлади. Мен улардан юз ўгирмайман. Чунки хоҳ оқ бўлсин, хоҳ қора, у менинг боболарим тарихидир. Расул Ҳамзатовнинг шундай каломи бор: "Агар сен ўтмишга тўппонча билан ўқ узсанг. келажак сенга тўп билан ўқ узажак''. Оқ-қоранинг фаҳмига бориш -- бу маънавиятнинг бойлигидан далолат беради. Маънавиятимиз бой бўлсагина, бу оқ-қора доғларнинг фарқига борамиз.

Дилфуза ЛАТИПОВА,
Жиззах политехника институти талабаси:

Ер юзига ўзининг заррин нурларини сочиб, унга ҳаёт бахш этадиган нарса қуёш бўлса, бизнинг қалбимизни гўзал қиладиган, инсонийлик ҳис-туйғуларини уйғотадиган нарса бу - МАЪНАВИЯТДИР.

Шунинг учун ҳам маънавият қалбимиз қуёшидир. У инсонга сув ва ҳаводек зарурдир.

Маънавият, гарчи у барча одамларга хос бўлса-да, хеч ўзгармайдиган, доимий ўлчам деб бўлмайди. Юксак маънавийлик мустақил Ўзбекистон интилаётган устивор мақсадлардан биридир.

Маънавиятимиз олдида турган асосий вазифа мустақиллигимизни мустаҳкамлайдиган комил инсонларни, ҳар томонлама етук ва баркамол ёшларни тарбиялашдан иборат. Зеро, маънавиятсиз келажагимизни тасаввур қилиб бўлмайди.

Мардона ХУДАЙБЕРГАНОВА,
Урганч қурилиш коллежи ўқувчиси:

Вақтнинг қадрига етиш маданияти ҳам маънавиятдир.

Маънавиятнинг яна бир қирраси Ватанга бўлган муҳаббат билан боғлиқдир.

Етти иқлимга довруғ солган улуғ даҳолар ватанида истиқлолнинг ҳар бир одими тинчлик, тотувлик, биродарлик ва эзгуликка эш бўлмоқда. Ўзбек халқининг интизорлик билан кутган муқаддас орзуси ушалди. У истиқлолга эришди. Эндиликда халқимиз, ҳукуматимиз бу озод юртни обод қилишга, унинг бойликларидан фаровонлик учун фойдаланишга, Республиканинг бутун имкониятларини ишга солишга интилмоқда. Маънавиятни, миллий маданиятни янада юксалтиришга, айниқса биз ёшларни эртанги кун талаблари даражасида тарбиялашга ҳаракат қилинмоқда.

Маънавиятимизни ўрганишнинг аҳамияти нимада? -- деган савол баъзан ўйлантириб қўяди. Ўтмишдаги боболаримиз ҳаёти, ижодий мероси, жасоратларга чорловчи ҳикоялари, ривоят ва нақлларини ўрганиш, улардан ўзимиз учун янги таассурот, маърифат олишимиз, қаддимизни тиклашимизга ёрдам беришига ишонч ҳосил қиламиз. Хуллас, маънавият одамларнинг баркамол инсон сифатида камол топишини. келажакка ишонч билан қарашини таъминлайди. Ўтмишдаги маданият ва маънавиятимизни ўрганиш орқали биз олдинга, истиқболга интиламиз.

Муборак МЕЛИБОЕВА,
Термиз Давлат университети талабаси:

Маънавият- араб тилидан келиб чиққан бўлиб, барча инсон фазилатларининг йиғиндисидир.

Мафкура берадиган энг нозик масала- маънавиятдир. У инсон қалбининг фикр-заковати, дунёқараши, қадр-қиммати мезонидир.

Маъданиятни шаклланиши ва ривожи, одатда, уч таркибий бўғинда намоён бўлади. Мафкура кўринишидаги биринчи бўғин- маълумот, ахборот тўплаш, асосан сўз, мулоҳаза, ибрат, ғоя ва назариялар даражасида ифодаланади ва уни ўзлаштиради, янгиликни дунёқарашига сингдиради. Бу- иш онг бўғинидир.

Иккинчи бўғин- инсонга ёшлигидан сингган маънавий қарашлар, ахлоқий қадриятлар, анъаналар, диний-руҳий туйғу. Бу бўғинда у оиласи, уруғ- аймоғи, миллати билан элатини ҳис этади, қалбида миллий ғурур, ватанпарварлик, Ватан туйғуси шаклланади. Бу бўғин- иймон бўғини. Шу боис, Ҳадиси шарифда "Ватанни севмоқ, иймондандур'',- деб уқтирилади.

Учинчи бўғин билим, ижодий изланиш, фаҳм-фаросат билан ифодаланади. У тафаккуримизда маърифат, дунёвий маънавият тимсолида намоён бўлади. Буюк алломаларимизнинг қудрати ана шу дунёвий маънавиятни илоҳий маънавият билан узвийликда камолга етказганлигида бўлса керак.

ДУШАНБА, 6

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонги дам олиш дастури.
8.00 — 8.30 «Ҳафтанома».
*
8.30 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Иқтисодий ислоҳот уфқлари».
9.00 Болалар учун. «Омад юлдузи».
9.35 «Кино янгиликлари».
9.45 «Жаҳон киноси юлдузлари».
10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
10.30 ЎзТВ хазинасидан. «Билимдон мунажжим». Болалар учун телеспектакль.
11.40 Ўзбекистон телерадиокомпанияси камер оркестрининг концерти.
12.10 — 14.00 «Яна ўша Насриддин». Телевизион мусиқий бадиий фильм. 1—2-сериялар («Ўзбектелефильм»).
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Соғлом авлод — соғлом миллат».
18.30 «Буюк Британияга бир теленигоҳ». 3-кўрсатув.
18.50 «Олам ва одам».
19.10 «Шарқ тароналари». 11-кўрсатув.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 23.40 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Инсон манфаатлари йили».
21.25 Бухоро-2500. Насрулло Қобул. «Амир Музаффар». Видеофильм. 1-қисм.
22.45 «Бастакор илҳоми».
23.10 «Қиёфа». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Ҳ. Нурматов.
23.45 «Ахборот».
00.10 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Миразиз куйлаганда».
00.40 — 00.45 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 Кундалик.
18.15, 19.25, 19.50, 20.25 Эълонлар.
18.20 «Ёрилтош». Мультфильм.
18.35 «Спорт қитъаси».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Табиат дунёси».
20.30 «Ахборот».
20.55 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.10 «Кинонигоҳ».
22.00 «Кундалик».
22.10 «Туризм ҳақида».
22.30 «Спорт қитъаси».
23.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
00.20 — 00.30 Кундалик.

III

17.15 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 17.20—20.35
*
20.35 «Кругозор». Тележурнал.
*
Россия давлат телевидениеси 21.00—21.35
*
21.35 Эълонлар.
21.40 «Бой берилган сайёра учун кураш». Бадиий фильм (АҚШ).
23.10—23.30 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00, 21.45 Эълонлар.
19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.
19.30 «Дидар».
20.00 «Сайёрамиз нафаси».
20.20 «Авторейд».
20.30 «Умр баҳори».
20.45 «Ракурс».
21.15 «Спорт-тайм».
21.50 «Джизоннинг одамлари ўзига чорлайди». Ҳужжатли фильм (Япония).
22.20 «Долзарб мавзу».
22.40 Кинематограф. «Улкан муваффақият». Телесериал.
23.25 «Менинг маҳаллам».
23.45—23.55 «Хайрли тун!»

СЕШАНБА, 7

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 Кинога кўчган Хива. «Табассум қил». Фильм-концерт.
9.35 Биржа ва банк хабарлари.
9.50 «Чумчуқвой». Мультфильм.
10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 «Олам ва одам».
Ўқув кўрсатувлари:
10.25 Табиёт.
11.00 Инглиз тили.
11.30 Адабиёт.
*
12.00 Бухоро-2500. Насрулло Қобул. «Амир Музаффар». Видеофильм. 1-қисм.
13.15 Самбо. Жаҳон чемпионати.
13.45 — 14.00 «Шарқ тароналари». 11-кўрсатув.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Топилмалар идораси». Мультфильм. 3-фильм.
18.20 «Жаҳон бозорига йўл». 1-кўрсатув.
18.40 «Нима учун?»
19.05 Хива-2500. «Шоҳ ва шоир тақдири».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 23.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Халқ истеъдодлари». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Авазбек Маҳмудов.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Тўртинчи ҳокимият».
21.20 Бухоро-2500. Насрулло Қобул. «Амир Музаффар». Видеофильм. 2-қисм.
22.30 «Ёзув столидан репортаж».
22.55 «Ўзбекистон бастакорлари». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Алишер Икромов.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Менда фикр бор». Тадбиркорлар телевизион клуби.
00.20 — 00.25 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 Кундалик.
18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.
18.20 «Ёрилтош». Мультфильм.
18.35 «Палитра».
18.50 «Дойче Велле» тақдим этади...»
19.10 «Нафис мажлислар».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Табиат дунёси».
20.30 «Ахборот».
21.00 «ХИФ».
21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.30 Кинонигоҳ. «Инспектор «Морс». 10-серия.
23.15 Кундалик.
23.25 «Авлодимиз».
23.40 «Акс».
24.00 — 00.15 «ТВ плюс».

III

17.15 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 6.30—8.00
***
17.20—22.25
*
22.25 «Кузги вернисаж». Манзарали фильм.
*
Россия давлат телевидениеси. 22.35—23.10
*
23.10 Эълонлар.
23.15—23.35 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мультикарусель».
19.05, 22.25 Эълонлар.
19.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.55 «Сен ҳақингда ва сен учун».
20.10 «Солиқ ҳақида сабоқлар».
20.25 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.55 «ТВ IV да немис тўлқини».
21.25 «Янги иқтисод».
21.55 «Америкага назар».
22.30 «Ля ля фа — Валерий Меладзе».
23.00 «Туманларсиз Буюк Британия».
23.25—23.35 «Хайрли тун!»

ЧОРШАНБА, 8

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Ўзбекистон бастакорлари». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Алишер Икромов.
8.55 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Сополда акс этган дунё».
9.10 «Ҳамкорлик ришталари».
9.35 «Спорт масканларида».
10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 «Менда фикр бор». Тадбиркорлар телевизион клуби.
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Она тили.
11.00 Янги алифбони ўрганамиз.
11.30 Математика.
*
12.00 Бухоро-2500. Насрулло Қобул. «Амир Музаффар». Видеофильм. 2-қисм.
13.10 «Сайқал». Видеоканал.
14.05 — 15.10 Кинодаги Бухоро. «Шаҳризоданинг янги эртаклари». Бадиий фильм. 1-серия.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. «Қўнғироқча».
18.25 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадур...»
18.30 «Жамоат ташкилотлари: Маслак ва мақсад».
18.50 «Донишнома». А. Фарғоний.
19.05 «Шарқ тароналари». 12-кўрсатув.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 23.20 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Автоолам».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
21.20 Норали Олланазаров куйлайди.
21.40 Бухоро-2500. «Бухорои Шариф».
22.00 «Инсон ва қонун».
22.30 «Омад гилдираги». Мусиқий дам олиш кўрсатуви.
23.25 «Ахборот».
23.50 Кинога кўчган Хива. «Комилжон Отаниёзов». Фильм-концерт.
00.25 — 00.30 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 Кундалик.
18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.
18.20 «Ёрилтош». Мультфильм.
18.35 «Классик куйлар кечаси».
18.55 «Услуб».
19.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Табиат дунёси».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Хонадонингизда осойишталик бўлсин».
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.40 «Кинонигоҳ».
23.15 Кундалик.
23.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
00.15 — 00.25 Кундалик.

III

17.15 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 6.30—8.00
***
17.20—20.35
*
20.35 «Шоҳсупа сари йўл». Спорт дастури.
*
Россия давлат телевидениеси. 21.00—21.35
*
21.35 Эълонлар.
21.40 Т.Тёрнер концерти.
22.15 «Учрашув». Қисқа метражли бадиий фильм.
22.50—23.10 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00, 22.25 Эълонлар.
19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.
19.30 «Таклифлар ва ташрифлар».
20.00 «Спортлото».
20.10 «Дунё ва болалар».
20.30 «Безнен мирас».
20.55 «Нафосат гулшани».
21.25 «Автосалтанат».
21.35 «Парвоз».
22.00 «Шарқ тароналари».
22.30 «Дунё эшиги: кўзларимга тўтиё, Ватан».
22.50—23.00 «Хайрли тун!»

ПАЙШАНБА, 9

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Лайлаклар».
8.45 «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
9.05 «Эртаклар яхшиликка етаклар».
9.40 «Шарқ тароналари». 12-кўрсатув.
10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 «Инсон ва замин». Тележурнал.
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Ботаника.
11.00 Алифбо сабоқлари.
11.30 Умумий биология.
*
12.00 «Биз танлаган йўл». Видеоканал.
12.55 Кинодаги Бухоро. «Шаҳризоданинг янги эртаклари». Бадиий фильм. 2-серия.
14.05 — 14.35 «Инсон ва қонун».
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Қудуқ». Мультфильм.
18.30 «Шеър ва шуур».
18.30 «Ҳамшира-97».
19.05 «Ажаб саодат эрур...» Адабий кўрсатув.
19.25, 20.25, 20.55, 23.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Юзма-юз».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 Маҳмуджон Азимов куйлайди.
21.50 «Битик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
22.15 «Альманах ТВ».
22.35 Хива-2500. «Сирли созлар маскани».
23.30 «Ахборот».
23.55 Бухоро-2500. «Шукуҳ». Публицистик кўрсатув.
00.10 — 00.15 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Мультипанорама».
9.20 «Турфа олам».
9.45 «Бари ҳазил».
10.00 «Мусиқа салтанати».
10.30 «Жараён».
10.40 Видео-«О».
12.10 — 13.40 Футбол. Жаҳон чемпионати. Саралаш ўйинлари.
***
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Эркатой». Болалар учун дастур.
18.30 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
18.50 «Бир жуфт қўшиқ».
19.00 «Ибратли умр». Телеочерк.
19.10 «Қатрада қуёш».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.

19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Дубляж».
20.10 «Мутойиба».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Толенома».
21.15 «Сир».
21.30 «Одобнома».
21.40 «Мусиқий варақлама».
21.50 «Кино жавонидан».
23.20 — 23.30 «Даракчи».

III

17.15 Янгиликлар.

Суратда илғор теримчи М.МУСАБОЕВА

Россия жамоат телевидениеси. 6.30—8.00
***
17.20—22.30
*
22.30 Кинога кўчган Хива. «Хивача ажриим». Фильм-концерт.
*
Россия давлат телевидениеси. 22.55—23.25
*
23.25 Эълонлар.
23.30—23.50 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00, 22.25 Эълонлар.
19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.50 «Айчурек».
20.15 «02» тўлқинида.
20.30 «Компьютер-ревю».
20.45 «Интерспорт».
20.55 «Америка президентлари».
21.25 «Каталог».
21.35 «Дардингизга дармон бўлай».
21.55 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.30 «Инспектор Ракка». Телесериал.
23.15—23.25 «Хайрли тун!»

ЖУМА, 10

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Маҳмуджон Азимов куйлайди.
8.55 «Юзма-юз».
9.15 «Бармоқлар сеҳри».
9.30 «Алломиш авлодлари».
9.50 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Ҳуррият Исроилова куйлайди».
10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 «Ҳуқуқий жамият сари».
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Физика.
11.00 Немис тили.
*
11.30 «Кичкинтой устахонаси».
11.50 «Излаган имкон топар».
12.10 Кинодаги Бухоро. «Шаҳризоданинг сўнгги туни». Бадиий фильм.
13.35 «Дунё адабиёти». Фариддиддин Аттор.
14.05 — 14.25 «Соз сеҳри». Мусиқий кўрсатув.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Нотаниш дил суҳбати».
18.25 «Жаҳон бозорига йўл». 2-кўрсатув.
18.40 «Қалб гавҳари». Маърифий кўрсатув.
19.00 «Шарқ тароналари». 13-кўрсатув.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 00.20 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Олий хўжалик суди: Адолат мезони».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иқтисод алифбоси».
21.30 «Маърифатнома».
22.00 Ўзбекистон халқ ҳофизи Ўлмас Саиджонов концерти.
22.30 «Мардлар қўриқлайди Ватанни».
«Мунаввар дунё». Маърифий дам олиш дастури.
23.00 «Олам».
23.20 «Мактуб».
23.35 ЎзТВ экранида биринчи марта «Оқибат». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 8-қисм (Миср Араб Республикаси).
00.25 «Ахборот».
00.50 — 00.55 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Эркатой». Болалар учун дастур.
9.15 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
9.35 «Бир жуфт қўшиқ».
9.45 «Ибратли умр». Теле-очерк.
10.00 «Қатрада қуёш».
10.10 «Дубляж».
10.15 «Мутойиба».
10.40 «Толенома».
10.55 «Сир».
11.05 «Одобнома».
11.20 — 13.00 «Кино жавонидан».
***
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.
18.20 «Яна болалар ҳақида».
18.40 «Нозик мўъжиза».
18.50 «Эслайсизми?».
19.00 «Бизнес ҳафта якунлари».
19.10 «Эртага — шанба».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Дил дафтари».
20.00 «Жарангдор соз».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Ривоят».
21.10 «Пойтахтдан узоқроқда».
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.45 «Кинонигоҳ».
23.15 «Хуш келибсиз».
23.35 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
00.25 — 00.35 «Даракчи».

III

17.15 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 6.30—8.00
***
17.20—20.35
*
20.35 «Мўъжизакор гўзаллик сири». Телефильм.
*
Россия давлат телевидениеси. 21.00—21.35
*
21.35 Эълонлар.
21.40 «Виктория». Бадиий фильм.
23.05—23.25 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00, 22.40 Эълонлар.
19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.
19.30 «Умид чечаклари».
19.50 «Бу бўстон аро».
20.20 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
20.50 «Ширу шакар».
21.20 «Мурувват».
21.40 «Араб эстрадаси».
22.10 «Осиё мониторы».
22.45 «Инспектор Ракка». Телесериал.
23.30 «Палитра».
23.50 Ўзбекистонда Япония маданият кунлари. Япония фольклор-этнографик ансамблининг концерти.
00.20—00.30 «Хайрли тун!»

ШАНБА, 11

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Мардлар қўриқлайди Ватанни».
9.15 «Оқибат». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 8-қисм.
10.00 «Шарқ тароналари». 13-кўрсатув.
«Ёшлик» студияси намойиш этади:
10.25 «Ёлқин».
10.45 «Баҳс».
11.05 «Идрок».
*
11.25 «Маҳалламиз болалари». Телемусобақа
12.00 «Халқ ижодиёти».
12.20 Кинога кўчган Хива. «Севишганлар». Бадиий фильм.
13.40 «Майиз сайли». Публицистик кўрсатув.
14.20 — 15.20 «Маънавият». Видеоканал.
***
16.55 Кўрсатувлар тартиби.
17.00 Футбол. Жаҳон чемпионати. Саралаш учрашуви. Ўзбекистон — Япония. «Пахтакор» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — Телефильм.
18.45 Мультолам.
19.05 Бухоро-2500. «Варахша».
19.25, 20.25, 20.55 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Омонлик тилаймиз».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Ўзбекистон янги тарихи».
21.30 «Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Ички қўшинлар бошқармаси «Турон юлдузлари» ашула ва рақс ансамблининг концерти.
22.10 Чори Аваз. «Оқибат». Бадиий-публицистик кўрсатув.
22.30 «Санъаткор саодати». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Мовлуда Ойнақулова.
«Тунги ёғду». Дам олиш дастури.
22.50 «Дил достони». Киноконцерт.
23.10 «Регтайм». Бадиий фильм.

II

9.00 «Яна болалар ҳақида».
9.20 «Нозик мўъжиза».
9.30 «Эслайсизми?».
9.40 «Бизнес ҳафта якунлари».
9.50 «Дил дафтари».
9.55 «Жарангдор соз».
10.20 «Ривоят».
10.30 «Пойтахтдан узоқроқда».
10.50 «Кинонигоҳ».
12.20 — 12.40 «Хуш келибсиз».
***
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.
18.20 «Боланинг тили».
18.35 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
18.50 «Табиат шифохонаси».
19.00 «Қонун ҳимоясида».
19.10 Дилором наволар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Бизнес-академия».
20.10 «Таянч».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Театр плюс ТВ».
21.20 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
21.40 «Глобус».
22.05 «Интер-футбол».
22.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.35 Видео-«О».
00.15—00.25 «Даракчи».

III

17.15 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 17.20—22.15
*
22.15 Эълонлар.
22.20 «Цирк! Цирк! Цирк!»
22.55—23.05 «Тоғлар чорлайди». Телефильм.

IV

9.00 «Аэробика».
9.20 Эълонлар.
9.25 «Шанба эртаги».
10.25 «Рақслар қанотида».
10.55 «Клиника». Бадиий фильм.
12.10 «Биргаликда куйлайлик».
12.55 «Учувчи шифокорлар». Бадиий фильм.
13.40—14.00 «Корейс тилини ўрганамиз».
***
17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00, 21.50 Эълонлар.
19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.50 «Шанба оқшомида».
20.00 «Чинсэн».
20.30 «Спектаклдан сўнг».
21.00 «Ишингиз бароридан келсин». Қимматли қоғозлар бозори.
21.25 «Ассалом, Франция!».
21.55 «Самодаги олмослар». Телесериал.
22.40 «Эсдалик учун дастхат».
23.10 «Бу ажиб дунё».
23.25 «Хит-коллекция».
23.45—23.55 «Хайрли тун!»

ЯКШАНБА, 12

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Мусобақалар, очколар, секундлар».
11.15 Хива-2500. «Истиқбол йўли».
11.40 «Ташриф». Дам олиш дастури.
12.20 Кинодаги Бухоро. «Ибн Сино». Бадиий фильм.
13.55 — 14.55 «Нурли келажак».
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Кундуз амакининг қиссалари». Мультфильм. 3-4-сериялар.
18.30 «Фарханд — умид юлдузи».
18.45 «Қўшиқ ёзувчи шоирлар». Мурод Раҳмон.
19.10 Хива-2500. «Оҳанг сирлари». К. Хоразмий.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
20.00 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
20.30 «Ҳафтанома».
21.05 «Олтин дала». Ахборот-мусиқий дам олиш кўрсатуви.
22.05 «Футбол майдонларида».
22.25 Телевизион миниатюралар театри.
«Аср мўъжизаси» кинодастури.
22.55 Кино янгиликлари.
23.05 «Ўзбек киноси юлдузлари».
23.25 «Сарҳуш». Бадиий фильм.
01.00 — 01.05 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Боланинг тили».
9.15 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
9.30 «Табиат шифохонаси».
9.50 Дилором наволар.
10.05 «Бизнес-академия».
10.20 «Таянч».
10.35 «Театр плюс ТВ».
10.55 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
11.15 «Глобус».
11.40 «Интер-футбол».
12.00 — 13.40 Видео-«О».
***
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15, 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
18.20 Мультипанорама.
18.40 «Ҳайвонот дунёси».
19.00 «Туҳфа».
19.10 Келгуси ҳафтада.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
20.00 «Бу мунис лаҳзалар».
20.30 «Ҳафтанома».
21.05 «Соғинч».
21.25 «Миллионлар ўйини».
21.45 «Тақвим, эълонлар, оҳанглар».
21.55 Видео-«О».
23.30 — 01.00 Футбол. Жаҳон чемпионати. Саралаш ўйинлари.

III

17.55 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 18.00 — 23.20
*
23.20 Эълонлар.
23.25—23.50 «Панорама» (рус тилида).

IV

9.00 «Хайрли тонг!».
9.30 «Парле ву франсэ?»
9.55 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
11.35 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
11.45 Эълонлар.
11.50 Киносалон. «Сувлар дунёси». Бадиий фильм.
13.50 «Нима яхши, нима ёмон».
14.20 «Жонли сайёра».
14.40 Жаҳон кинематографияси тарихидан. «Гераклнинг қаҳрамонликлари». Бадиий фильм.
16.10 «Бу кунинг мавзуси».
16.25 Мультэкран.
16.35 «Сенинг вақтинг».
16.55—17.10 «English for children». Болалар учун инглиз тили.
*
17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00, 21.10 Эълонлар.
19.05 «Менинг кучам».
19.20 «Телетаъриф».
19.40 «Иштирок этувчилар».
20.10 «Тошкент оқшомида».
20.40 «Жаҳон кинематографияси янгиликлари».
21.15 «Долзарб мавзу».
21.35 Киносалон. «Шахсий ҳимоячи». Бадиий фильм. Бош ролларда — Кевин Костнер ва Уитни Хьюстон.
23.30 «Мусиқий олимп».
23.50—24.00 «Хайрли тун!»

ЁШЛАР TV ҲАҚИDA

1. Ҳафта давомида қайси кўрсатув сизга маъқул бўлди?
2. Қайси кўрсатув маъқул бўлмади?
3. Таклифингиз.

Тошкентдаги 92-ўрта мактаб юқори синф ўқувчилари Нозима ХОЛТОЕВА ҳамда Дилдора АЛИМОВАлар:

1. "Катта танаффус" кўрсатуви ёқди. Айниқса "Сизлардан ишорат", "7 дан 70 гача", "Бари ҳазил" кўрсатувлари маъқул.
2. ...
3. Болалар ва ўсмирлар учун она табиатимиз тўғрисидаги, "Оламга саёҳат", "Австралия табиати" сингари кўрсатувлар кўпроқ бўлса-ю, лекин қисқа бўлмаса. Биз дарс вақтларида табиат мўъжизалари ҳақида ўқитувчимиз билан кўп баҳс-мунозаралар ўтказамиз. Ана шунда биз тилга олган кўрсатувлар яхши сабоқ бўларди. Рекламалар қисқароқ бўлиб, янгиликлар кўпайса.

Инглиз тилини ўрганишга бағишланган амалий машғулотлар билан боғлиқ кўрсатувлар кўпайтирилса.

ЭНГ БАЛАНД МИНОРА

Истамбулда дунёдаги энг баланд минора қуриб битказилди. «Лего» номли қўғирчоқлар фирмаси тайёрлаган елим ғиштлар билан «кўтарилган» бу миноранинг баландлиги 24,17 метр бўлиб, қурилишга 2 миллион 365 минг дона елим ғишт ишлатилди.

Мазкур тадбир БМТнинг Болалар Жамғармаси /ЮНИСЕФ/ томонидан ташкил этилган. Ушбу минора томошасидан тушадиган маблағ эса мамлакатдаги болалар соғлиғини сақлаш учун сарфланади.

Қадрли муштарийлар! Теледастурдан жой олган кўрсатувларнинг қай бири ёққан-ёқмаганлиги хусусида сиздан мактуб кутамиз!
"ТУРКИСТОН"чилар

СЕВГАНМИСИЗ? СЕВИЛГАНМИСИЗ?

КЎЗГУ

Хонада учта қиз яшаймиз. Ҳар ким навбатчилигида ўзи яхши кўрган овқатни пиширади (албатта, масаллиқ билан келишдай иложимиз йўқ). Қизлар: "Тайёр овқатни ейиш яхши, ўзинг пиширсанг, ҳовриданоқ тўйиб қоласан", -- дейишади. Мен аксинча, мана, ҳозир ҳам ошхонадан қозонни кўтариб келиб ковурилган картошкани сопол лаганимизга солаяпман-у, оғзимга сув тўлди. Санобар чой дамлаяпти, Моҳира обуна учун йиққан пулларини санаб (у курсимиз оқсоқоли) қоғозга ўраб сумкасига солди. Овқатни ўртадаги столга қўйиб, қизларнинг тезроқ келишини кутаётганим, эшик уч марта чертилди. Санобар чойнакни қўйди-да, эшикни очди.

Ўктамжон! Беихтиёр ўрнимдан турдим-у, жойимдан жилолмасдим. У менга кулумсираб қараб турарди. Мен эсам унинг келганидан қанчалик қувонмай, овқат қўйилган стол олдида ўзим ёлғиз ўтирганимдан шунчалар уялардим.

-- Келинг, келаверинг! -- таклиф қилди Санобар.

Қўлимни овқатга узатишга мажолим йўқдек эди -- титрардим. Назаримда, бу ҳолатимни ҳамма сезарди, шунинг учун ҳеч кимга қаролмасдим.

-- Ҳозир ишдан тўғри келаяпман, -- деди Ўктамжон.

Бироз овқат еишди.

-- Менга уур, қизлар, -- деди-да, ўрнидан турди, мен ҳам. Қизлар кулиб менга тез қараб олди-да, ташқарига чиқиб кетди.

-- Бор, -- мени турти Санобар.

Ҳижолатликдами, ҳаяжонданми оёғимни судраб босиб орқасидан чиқдим.

-- Яхшилаб овқатланиб олинг, мен кутиб тураман, -- деди у. Унинг елкалари кенг ёйилиб келаётган қоронғуларга ўхшарди.

Беҳоллигидан орқамга суянмоқчи бўлдим, лекин яхши ёпилмаган эшик ғийиллаб очила бошлади. Ўктамжон шошиб эшик тутқичидан ушлаганча яна кулимсиради:

-- Мен пастда кутаман...

Энди менинг тамоғимдан ушоқ ҳам ўтмайди. Оёғимдаги шиппакни туфлига алмаштираман...

Талабаларнинг ўзлари ёғочдан дарвозалар ясаган футбол майдонининг бир четидаги қўлбола курсида қанча ўтирдик -- билмайман. Ётоқхона деразаларининг чироқлари бир-бир ўчди.

-- Дарс тайёрламоқчи эмасмидингиз? -- сўрайди Ўктамжон. Бошим билан "йўқ" ишорасини қилганимдан кейин давом этади: -- Акамникига бориб, сўнгра бу ерга келай десам, кеч бўлиб кетадиган, шунинг учун тўғри олдингизга келавердим. Исмингизни ким қўйган, Мунаввар?

-- Бобом, -- лекин ортиқ ҳеч нарса деёлмайман.

Иккаламиздаям соат йўқ. Елкамга костюмини ташларкан, сўради:

-- Ростини айтинг, уйқунгиз келмаяптими?

-- Ростини айтсам, мени ёмон қиз деб ўйламайсизми?

Ўктамжон майсаларга чўкалайди:

-- Нима деяпсиз? Сизни-я?.. Мен-а?..

-- Ростини айтсам уйқум келгани йўқ, -- менга қачонлардан унут бўлган туйғу -- болалик эркалигим қайтиб келгандай бўлади. Қувончдан юрагим тўлиқади, кўзларимга ёш тўлади. Шабнам майсаларининг қувончи экан-да?

-- Эртага лекция пайтида охирги партада ўтириб... -- Ўзимни қўлга оламан. -- Сиз қандай қилиб ишлайсиз?

-- Мен эрталаб Сирдарёга етгунча икки соат ухлаб оламан.

Ниҳоят, бизлар жим томоша қилган энг ёрқин юлдузлар ҳам хиралашиб, олис уфқ мен қоронғу саҳнадай ёриша бошлади. Шундагина биз узун кеча ўтиб кетганини, лекин бир-биримизга ҳеч нарса айтолмаганимизни англадик.

-- Мунаввар, -- унинг елкалари яна ёйилиб келаётган тун каби қанотларни эслатди. -- Мен ҳозир кетмасам бўлмайди, ишга кечикмаслигим керак. Икки-уч кунда яна келаман, майлими?

Шу кеча индамай тинглаган саволларим жавоби, айтолмаган гапларимни ифодалашга журъат топиб:

-- Мен сизни кутаман, -- дедим.

У елкамдан аста-сирғалаётган костюмини ушлаганча юзларимга яқин келди, ёш болани авайлагандек, эркалагандек бир зум кулиб қараб турди.

Ўктамжон шарт орқасига бурилиб шошилиб кетаркан, шу лаҳзанинг ўзида қалбим сўнгича тўлгандек бўлди.

Ётоқхонага қайтиб, хонамиз эшигини аста итардим, очилмади. Йўлак деразаси раҳига ўтирганча қизларнинг уйғонишини кутдим. Ниҳоят, сочиғини кўтариб Моҳира чиқди. Мени кўрибоқ тескари ўгирилди. Шунда: "Энди қизлар нима дейди?" деган савол миямга урилди. Хонага кирдим-у, бошимгача кўрпага бурканиб ётиб олдим. Қизлар чой ичишди, кийинишди, лекин сўзсиз. Фақат Моҳиранинг ҳар бир ҳаракати қарсиллаб менинг бошимга тегаётганга ўхшарди.

-- Мунаввар дарсга бормасмикин, -- дейди шивирлаб Санобар.

Жавоб бўлмайди. Туфлилар тақиллайди, демак, чиқиб кетишаяпти.

-- Уятсиз! -- бу сўзни Моҳира худди менинг каравотимга қараб айтаётгани аниқ. -- Бир марта кўрган одами билан тун бўйи қолиб кетса-я! Уятсиз! Иккинчи курсни тугатмай...

Учинчи соат лекцияга борганимда, курсдош қизларнинг деярли ҳаммаси очиқдан очиқ мени ғалати кулгу билан кузатишарди...

***

Эшик уч марта чертилди. Қўрқиб кетдим. Қўлимдаги китобни шарт ёпиб, шерикларимга қарадим. Моҳира ўша кундан буён мен билан гаплашмайди. Мана, ҳозир ҳам унинг кўз қараши қулоғимга қуйилиб қолган сўзни такрорларди: "Уятсиз!" Санобар унга сездирмай менга ишора қилди: "Чиқ!"

Тутқични мен тортдиммм, ёки мендан аввал у эшикни очдими -- билмайман: Ўктамжон!

Шу уч кун ичида бўлиб ўтган воқеалар: Моҳиранинг ошкор ўқрайиши, курсдош қизларнинг унда-мунда тўпланиб менга қараб пичир-пичирлари, факультет деворий газетасида номи тез-тез чиқиб турадиган Сайёранинг менга эшиттириб юлдузли кеча, ойдин тунлар ҳақидаги гаплари... юрагимни зада қилганди. Тўғри, Санобар мен билан очиқ гаплашди, туни билан йигит ва қиз ёлғиз қолиб кетиши яхшимаслигини айтди. Лекин у ҳам хонада Моҳира бўлса, менга гапирмасди.

Кўнглимдаги аламзадаликка Ўктамжондан юпанч топгим келарди. Шу лаҳза ўқишни ҳам ташлаб... фақат хонага қайтмасам! Мени шунчалик ёмон кўриб қолган қизларнинг кўзига кўринмасам! Лекин Ўктамжонга бу гапларни қандоқ айтаман?!

-- Нега кайфиятингиз паст? -- дея Ўктамжон кўзларидаги кулгу сўнди.

-- ... яхшиман...

-- Ишдан чиқиб келаяпман. Мен сизни пастда кутиб тураман.

-- Ўқишим керак...

Ўктамжон эгилиб кўзимга қаради.

-- Рост, -- дедим томоғимга тиқилиб келаётган аччиқни ютишга уриниб.

-- Бир соатга... -- жавоб кутди, индамаганимдан кейин яна эгилиб кўзимга қаради. -- Ярим соатга чиқинг, майлими? Кейин мен акамларникига кетавераман.

Шу пайт хона эшиги очилиб Моҳира чиқди-да, бир гапи бордай Ўктамжонга юзланди. Ўктамжон кулумсираб бош силкиди, Моҳира белисанд иккимизнинг ўртамиздан ўтиб қўшни хонага кириб кетди.

Хонага кириб соатимни тақиб олдим. Моҳира йўқлигида тез чиқиб кетмоқчийдим, у қайтиб кирди ва чала қолган гапини давом эттиргандай орқамдан сўзлаб қолди:

-- Ўзи ҳамма бало индамай юрадиганлардан чиқади! Қўшни қизлар дераза олдига тизилишга улгуришибди. Мен дунёдаги энг гуноҳкор одамдай, уларнинг кўзига қаролмасдим.

Бу сафар катта йўл ёқасидаги майдонча четида тик туриб гаплашдик. Ўктамжон менинг хафалигим сабабини такрор-такрор сўради, мен такрор-такрор:

-- Ҳеч нарса бўлгани йўқ, -- дедим.

-- Майли, ҳозир истамасангиз, айтманг. Лекин кейинги сафар кўнглингизни очасиз, -- деди Ўктамжон.

Бир соат ўтдими, йўқми, ётоқхонага қайтганимда ичкарида чироқ ёниқ, лекин эшик ёпиқ эди. Эшикни тақиллатдим, Санобар очди. Ўзимни зўрлаб китоб очдим, ҳарфларга термулиб хаёл сурдим. Шу кеча тонггача ухлаганим йўқ. Кечагидан ҳам оғирроқ, эзгин хаёллар ёстиғимга ёш бўлиб қуйилди.

***

Биринчи соат лекция бошланиши билан Санобар дафтарини олдимга суриб қўйди. Тагига чизилган ёзувни ўқидим: "У келди".

Мен Ўктамжонни ортиқ соғингандим. Санобарга тикилдим: "Қачон? Нима деди?" Дафтарини олдига тортиб, яна ёзиб берди: "Эрталаб тонг пайти келиб сени сўради. Кеча кечқурун акасиникига келган экан. Ишга бориши керак экан. Мен сенинг қариндошларингникида эканлигингни айтдим".

Ўйлаганим бўлибди. Мен Ўктамжоннинг яна оқшомда келиб қолишидан хавфсираб, қолаверса, ким биландир гаплашишга зор бўлиб қариндошларимизникига кетгандим. Ўктамжонни кўролмай қолганимга қанчалар юрагим ачишмасин, бир ёғи шукр қилдим: тонг ёришмасдан оромингни бузган одам кимга ёқарди? Шунча гап-сўз каммиди ўзи?

***

Институтдан чиқишим билан йўлнинг нариги томонидаги автобус бекатида ҳамқишлоғим Каримжонни кўриб қолдим. Беихтиёр у томонга юрдим. Шошилдим, чунки унинг бирор автобусга чиқиб кетиб қолишидан қўрқардим. Баъзан қишлоққа кетаётганимда, у ҳамроҳ бўлиб қолади. Жуда содда йигит, гаплашгим келди.

-- Мен қишлоққа бориб келдим... -- Каримжоннинг гапи чала қолди. Менинг кўзларим олди бирдан чарақлаб кетгандай, бошимдан оёғимгача нимадир шувиллаб ўтгандай бўлди: сал нарида Ўктамжон бизга қараб турарди.

Эй, қувонч ҳам одамни бунақа қийнайдими? Ҳозиргина ҳамқишлоғимнинг олдига чаққон келган оёқларимда мажол йўқдек. Ўктамжоннинг олдига бир-бир босиб борарканман, юрагимнинг дукури икки чаккамдан эшитиларди.

-- Бугун ишдан жавоб сўраб келдим, -- деди Ўктамжон.

Мен унинг кўзларига термулгим келарди. Лекин журъатим етмайди.

-- Нима, гапларингни бўлиб қўйдимми? -- мендан садо чиқмагач, овози бўғилиб сўради Ўктамжон.

-- Йўқ, ҳамқишлоғим у...

-- Сиздан бир илтимосим бор...

-- ...

-- Мен ҳозир акамларникидан келаяпман. Уйда келинойим ёлғиз экан, у сиз билан жуда ҳам танишишни истаяпти...

-- Йўқ! -- қўрқиб кетдим. -- Нимага? Одамлар нима дейди?

-- Одамлар нима дерди? -- биринчи марта унинг аламли овозини эшитдим.

"Уятсиз!" -- яна қулоғим остида эшитилгандай бўлди. Шу дақиқа неча кундан буён бағримни зада қилиб ётган тош эриди: кўзимга ёш тўлди. Икки томондан ўтаётганларга парво қилмай, Ўктамжоннинг бағридан паноҳ топгим, ундан дунёдаги энг ширин сўзларни эшитгим келарди. Лекин... яна одамлар... улар нима дейди?

-- Билмайсиз! -- дедим алам билан ва ётоқхонага қараб чопарканман, унга ўгирилдим:

-- Ётоққа борманг, борманг!

***

Пастдан чиққан Санобар қўлимга конверт тутқазди. Устидаги ёзув нотаниш. Кимдир туғилган куним билан табриклаганмикин.

Конвертни очдим. Бир варақ оппоқ қоғозда қисқагина ёзув: "Мунаввар, сиз мени тушунмадингиз. Қанчалар яхши кўриб қолганимни билмадингиз.

Тушларимда мен томонга учиб келаётган бўласиз. Афсуски, бу -- туш, хаёлларимнинг давоми.

Аслида эса, кўзларингиз тобора бегоналашиб, узоқлашиб бораяпти. Менга қанчалик оғир бўлмасин, сизни қийнамоқдан, ҳозиргидан ҳам бегонароқ кўзларингизга қарашдан қўрқаман. Бахтли бўлинг. Ўктамжон. 1972 йил, 18 апрель".

Юрагимдан бир нарса узилиб кетди. Йўқ, узилиб кетганда осонроқ бўлармиди?

Бирданига Ўктамжонни йўқотиб қўйдим!

Каравотга юзтубан тушиб беҳушдай ётарканман, эшик очилди. Қарсиллаб Моҳира кирди.

Бироздан кейин:

-- Мен бошиданоқ билгандим нияти бузуқлигини, -- деб сайрай кетди. Демак, хатни у ҳам ўқиди. -- Агар яхши одам бўлса, қиз болани гап-сўзга қўярмиди? -- Моҳира каравотимга ўтириб елкамга қўлини қўйганча жим бўлиб қолди.

Бу бешафқат меҳрибончиликни қайириб, елкамдаги қўлларни силтаб ташлагим келарди.

-- Шуни билганим учун ҳам... -- яна гап бошлаганди, "Нимани билгандинг?" -- демоқчи бўлиб бошимни кўтардим-у...

Моҳиранинг кўзларида ёш ялтирарди:

-- Бевафодан тез қутилганинг яхши бўлди. Битта шунақанинг касрига қолиб... менинг онам тўй кўрмай ўтиб кетди. Мен уни топсам, қасос олардим, отам бўлсаям...

Шу пайт Санобар қўшни қизларникидан йиғиштириб чиққан идишларга егуликлар солиб стол тузата бошлади. Ташқарига чиқиб юзимни узоқ ювдим. Хонага қайтганимда, қизлар қаердандир топиб келган магнитофонни баланд қўйиб ўйинни бошлаб юборишганди. Мени қучоқлаб ўпишди, табриклашди.

Шу кундан бошлаб мен яна қизлар орасига қайтдим. Тўғриси, улар мени davраларига қўшиб олишди. Ҳатто кўнглимни авайлаб муомала қилардилар.

Фақат энди менинг ҳаётимда мўъжизалар йўқ...

БОНУ

ДАЙДИ БОЛА

«Ёшлар ҳуқуқи — келажак таянчи» танловига

Болалик нимаси билан гўзал? Беғуборлик фасллари, ҳар қандай ташвишдан йироқлиги, эркалиги ва ҳоказо. Шу боисдан инсон ўтиб кетган болалиги қайтарилмаслигини билса-да, уни соғинади, қўмсайди. Ҳаммага ҳам мана шундай соғингулик болаликни насиб айласин экан.

Поп шаҳрида яшовчи Абдулҳамид Абдураҳмонов туғилганида ота-онасининг мамнунликдан боши кўкка етгани тайин. Нега ҳам қувонишмасин, ахир уларни бир-бирига боғловчи зурриёд дунёга келди. Улғайса ҳақиқий инсон бўлади, коримизга ярайди, кексайганимизда суянчиқ бўлади, дея бағирларига босишган. Лекин, ундай қисмат болажондан юз ўгирди. Ота-онаси ажрашиб кетишди, уч ёшли гўдак тирик етимга айланди. Бир кун дадасини кўрмаса, ичикиб қоладиган гўдак энди меҳрибонидан айри тушди. Ота-онанинг ўрнини ҳеч ким босолмаслигини бошидан кечирганлар билади, дейишади. Ҳар қалай буни тасаввур этиш қийин эмас. Хуллас, бешафқат ҳаёт Абдулҳамидни аввал бошданоқ сийламади. Кўзимизнинг оқу қораси деб эркалагани билан онасининг дарди ўзига етарлимиди ёки у бошқа оналардан бемеҳрроқ чиқдими, ишқилиб жигарбандини борлиги билан севиб, меҳр кўргазолмади. Бу шундоқ ҳам кўнгли кемтик Абдулҳамиднинг мурғаккина қалбида оғриқларга айлана борди. Бироз эсини танигач эса гоҳ отасиникида, гоҳ онасининг ёнида яшай бошлади. Энг ёмони шунда эдики, у қаерда бўлмасин кутган, интиққан дунёси -- оталик-оналик меҳрини тополмай яшади. Тақдирнинг бундай қаҳри қаттиқлиги унинг руҳияти, тарбияси, хулқ-атворига ўз таъсирини кўрсатмай иложи йўқ. У энди мустақил яшашга интилиб, кўникиб борди. Ўзини боқиш, кийинтириш ҳаракатига тушди. Ёши ўнга яқинлашиб, буларнинг уддасидан чиқа оладиган паллага етгач, яшаётган муҳити, атрофидаги одамлар, ўртоқлари, хуллас ҳаёт уни қониқтирмай қўйди.

1996 йил 3 сентябрь куни Поп тумани ИИБга Абдулҳамиднинг онаси Аломат Носиралиевадан ўғли йўқолиб қолганлиги ҳақида ариза тушди. Ҳолат юзасидан тезкор тергов гуруҳи тузилиб, зудлик билан қидирув ишлари бошланди. Дастлабки бир неча кун ҳеч қандай натижа бермади. Ушбу ҳол жиноят-қидирув ходимларининг тамоман тинчини йўқотди.

-- Шундан сўнг биз бола ўлдирилган бўлиши мумкин, деган хулосагача бордик ва қўзғатилган жиноят ишини қотиллик бўйича давом эттирдик, -- дейди Поп тумани ИИБ жиноят-қидирув бўлими тезкор вакили, милиция подполковниги Аҳмаджон Турсунов.

Шундай бўлиши ҳам табиий-да. Ахир саккиз ой ўтиб ҳам натижа чиқмагач... Бироқ, ана шундай кунларнинг бирида хушхабар олинди: А.Абдураҳмонов Тошкент шаҳар, Чилонзор туманидаги "Отчопар" бозоридан соғ-омон ҳолда топилди. Узоқ давом эттирилган машаққатли қидирув ишлари якунланиб, бола ота-онасига қайтарилди. Бунга эришгунча ички ишлар ходимлари озмунча қийинчилик тортмадилар. Ҳар қалай ҳаракатлар зое кетмади-ку. Хайрият, Абдулҳамид тирик экан. Бирор ёмоннинг қўлига тушиб қолмабди. Фақат бозорда савдогарларнинг хизматини қилиб, кунини кўриб, у ер, бу ерларда ётиб, яшаб юрибди. Шундай деймизу, лекин бу ҳодиса умуман юз бермаслиги мумкин эди. Бунинг учун кимни айблаш лозим. Яна ҳаётнимми? Ёки боланинг ўзиними? Хўп, ҳаёт айбдор дейлик. Лекин Абдулҳамид учун бундай ҳаётни юзага келтирганлар ким? Отаси, онаси, эмасми? Айтайлик, Мамасоли билан Аломатнинг муросаси келишмабди. Улар бир-бирларини тушунмабдилар, шунинг учун шартта ажрашиб кетишлозим эдими? Ахир энди улар фақат эр-хотин эмас, ота-она ҳам эдилар. Бу деган сўз келажак олдида, фарзандлари тақдири олдида жавобгар эдилар. Ўйламасдан, калтабинлик билан қилинган арзимас ҳаракат ҳам келажак учун ғоят қимматга тушиши мумкинлигини ким инкор қилади. Борингки, булар иш бўлиб, Мамасоли ва Аломатлар ажралишди, лекин ўртадаги бегуноҳ гўдакнинг айби нима? Нима учун у икки ўт орасида қолди, гоҳ у ердан, гоҳ бу ердан меҳр излаб, сарсон-саргардон бўлиши керак? Отаси ёки онаси, қайси биридир инсонийлик қилиб, жигарбандини бағрига олиб, меҳр билан тарбия қилганда Абдулҳамиднинг тақдири бу йўлга бурилмас эди-ку. Майли, ўтган иш ўтди. Муҳими, у тирик экан. Яна "меҳрибон гўшасига" қайтди, лекин у саккиз ой давомида якка-ёлғиз бегона юртда нима билан машғул бўлди? Кимлар билан танишди? Нималарни ўрганди? Бугун у олдинги Абдулҳамидми? Келгусида ким бўлмоқчи ўзи? Бу саволларнинг барига ким ижобий жавоб қилади ва жавоблари учун кафолат беради. Ҳамма гап шунда.

Абдулҳамиддан нима учун кетиб қолганлигини гапириб беришни сўрадик. У жавоб тариқасида бошидан кечирганларини ҳикоя қиларкан, бунинг учун фақат ўзини айбдор кўрсатди. На отаси, на онасидан нолиб, бир оғиз сўз демади. Ваҳоланки, унинг тақдиридаги сарсонлик, дарбадарлик, барча-барчаси ота-онасининг норасолигидан экани ойдай равшан.

Ушбу воқеадан сўнг бир қанча фурсат ўтиб, хизмат билан яна Попга йўлимиз тушди. Туман ички ишлар бошқармасидан А.Турсуновни топиб, Абдулҳамид билан бир учрашиб, гаплашмоқчи эканлигимизни билдирдик. Аммо у кишининг жавоби ҳайратга солиб қўйди: Абдулҳамид яна уйдан қочиб кетибди. Яна қидирувда экан.

Абдулҳамид яна алла қаерларда дайдиб юргани тайин. Аммо нима, қандай иш билан машғул? Кимлар билан шерик? Буниси қоронғу. Бу ҳолатда у бир кунмас бир кун бирор оғир жиноятга қўл уриши мумкин.

Абдулҳамид воқеаси биз билганларнинг биттаси холос. Яъни орамизда унинг ота-онасидай меҳрсиз, бепарво, лоқайд инсонлар кўплаб топилади.

Биз қаламга олган ушбу воқеа шоядки ана шундайларни ғафлат уйқусидан уйғотса...

Азиз муштарий, ҳеч ким онасидан безори ёхуд жиноятчи бўлиб туғилмайди. Жамиятимизга ёт иллатлар, жиноятчиликни олдини олиш нафақат ҳуқуқ-тартибот идоралари ходимлари, балки барчамизнинг бурчимиздир. Бунинг учун фақатгина бефарқлик, бепарволик касалидан қутулсак нур устига аъло нур бўлур эди.

Зоҳидахон КЕНЖАЕВА, журналист,
Улуғбек МАМАДАЛИЕВ, Наманган вилояти ИИБ матбуот гуруҳи катта нозири

СИРЛИ «ЁМҒИР»

Бу турфа олам

Амударё ҳавзасидаги бир водий одамлар орасида жониворлар ёғган воҳа, деб юритилади. Бунинг сабаби бор, албатта. Айтишларича, 1963 йилнинг августида Денов қишлоғи яқинида итбалиқлар ёғган. Орадан икки йил ўтиб, шу воҳадаги Дархон ота қишлоғига яна жонли жала қуйган: одамларни ҳайратда қолдириб ёмғир ва дўл аралаш одамлар бошига қурбақа ва майда балиқлар тўкилаверган.

Қадимий адиблардан Филархнинг "Атене" китобида ёзилишича, балиқлардан иборат бўлган ёмғирларни кўп маротаба ва кўп ерда кўришган. Унинг "Тарихлар" деган асарининг йигирма биринчи китобида шундай гаплар бор: Пеония ва Дарданияга худо қурбақаларни ёғдирибди, кўчаларни қурбақалар қоплаб олибди -- кўп қурбақалар нобуд бўлиб кетибди. Шу даражага етибдики, кўчалардан қурбақани босмай ўтиб бўлмай қолибди.

Бизнинг асримизда-чи? Бунга ҳам мисоллар етарли. 1949 йилда Янги Зеландия қирғоқларида балиқли ёмғир ёғиб ўтган. Бу воқеа денгиз соҳилидан йигирма километр нарида юз берган. Кариб денгизи ва Шимолий денгиз соҳилларида бундай жонли ёмғирга ҳеч ким ҳайрон бўлмайди. Негаки, бунақани кўраверив кўзлари пишиб кетган.

Тарихда, умуман, балиқлар ва қурбақаларнинг бунақа сафарга омади чопган -- аввал иш пастдан тепага, кейин тепадан пастга...

Франциянинг жанубидаги Каор деган жойда /шифобахш Кагор виноси номи шу жой номидан келиб чиққан/ 1918 ва 1847-йилда ғаройиб ёмғир ёғиб ўтган. Нима ёққанни билгингиз келса марҳамат: Ўшанда Каорда ўргимчак ёққан экан-а!

Бундан ҳам бошқача ёмғирни кўрганлар бор. 1954 йилнинг кўкламида АҚШда -- Давенпорт шаҳри аҳолиси тонгда уйғониб шаҳарларини танимай қолганлар. Кечаси билан ёққан ёмғир ҳамма уйларни ҳаворангга бўяб қўйган.

Оламда бундан ҳам антиқа ёмғирлар бўлади. Масалан, апелсин ёғишини истайсизми? Ҳатто бир томчи ҳам ёмғир ёғмай, осмондан фақат апелсин ёғганини кўрганлар бор бу ёруғ дунёда.

Мешчера хазинаси воқеаси ҳаммани лол қолдирган. Бу ҳақда гапирганда ҳамма ҳам ишонавермайди. Бу воқеа 1940 йилда Горький областидаги Павлов районида бўлиб ўтган.

Кун жуда иссиқ ва ҳаво дим эди. Оқшом палла бирдан уфқда момоқалдироқ гуруллагандай бўлган. Шундай кунларнинг бирида Мешчери қишлоғи устида момоқалдироқ гулдираган. Ёмғир ёғабошлаган. Хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг, ёмғир билан бирга кумуш тангалар ёға бошлаган. Яна қанақаси денг: подшоҳ Иван IV замонасида зарб қилинган қадимий тангалар...

Кўз кўрмаган, қулоқ эшитмаган бу ёмғир ўтгач одамлар, осмондан ёғиб тушган минглаб қадимий тангаларни териб олганлар

Саҳифага тайёрловчи: М.ЗИЁХОНОВ

ЮЛДУЗЛАР САМОДАН СЎЗЛАЙДИ

ҚЎЙ. Бу ҳафтада хизмат вазифангиз жараёнида туғилган муаммолар шахсий ташаббускорлигингиз асосида ҳал этиб борилади. Шунга мувофиқ сиз ниҳоятда аниқ ва тезкорлик билан иш юритишингиз лозим.

БУЗОҚ. Сиз учун ноаниқ ва тушунарсиз бўлиб келган барча англашилмовчиликларни ҳал этишингизга тўғри келади. Сизга муваффақият келтирувчи шеригингиз билан учрашасиз.

ЭГИЗАКЛАР. Ойнинг ҳолатига кўра ғойибона куч-қувват оласиз. Молиявий ҳамда янги шериклар билан боғлиқ қатор ишларни ҳал этиш учун фаолиятингизни кучайтиришингизга тўғри келади.

ҚИСҚИЧБАҚА. Чоршанба куни келгусидаги мансаб даражангиз юқори бўлиши ҳақида ўйлаб кўришга имконият топа билинг. Яқин кунларда сиз учун муҳим бўлган воқеа учун дўстлар билан алоқани мустаҳкамланг.

АРСЛОН. Пул ишлаш зарурати юзасидан ҳаётингизда муҳим воқеа содир бўлади. Ҳафта охирида йўқотган нарсангизни топишга имконият туғилади.

ПАРИЗОД. Аллақачон пишиб етилган, аммо анчадан бери сизга тинчлик бермай келаётган муаммоларни ҳал этасиз. Бунда сизга Меркурий юлдузи мадад беради. Пайшанбада анчадан бери сир сақлаб келаётган учрашувингиз рўй беради.

001 ХАБАР ҚИЛАДИ

Ҳафта давомида ёғингарчилик кутилмайди. Кечалари 8-13, кундузлари 27-32 даража иссиқ бўлади. Республикамизнинг жанубида ҳамда чўл ҳудудларида кечалари 10-15, кундуз кунлари 28-33 даража иссиқ бўлади.

ТАРОЗУ. Марс ҳаётингизда кўнгилли ўзгаришлар рўй беришида жисмонан куч-қувват ва мадад бағишлайди. Бунда айниқса сешанба куни сиз учун унумли кун бўлиб қолади.

ЧАЁН. Сизга ғаройиб ва ажойиб ғоялар берувчи эски қадрдонларингиз билан учрашув ютуқлар бағишлайди. Кўнгилли учрашувни кейинга қолдириш ярамайди.

ЎҚОТАР. Ташқи ҳолат ўйлаб қўйилган режани амалга оширишга ҳалал бериши мумкин. Бунга эътибор берманг. Чоршанба кўп нарсалар ҳал этилиши билан бирга оғир кечади.

ТОҒ ЭЧКИСИ. Сизга ҳозир анъана бўлмаган одат қўл келиши мумкин. Лекин ўз вақтидан олдин белгиланган ишга қўл урманг. Пайшанбада ишқий кечинмалар рўй беради.

СУВ ПАРИСИ. Ой ёғдуси шахсий ҳаётингизда бўлганидек, бошқалар билан алоқаларда ҳам янги муносабатлар келтириб чиқаради. Саломатлигингизнинг мустаҳкамлигига қарамай воқеаларга нисбатан ўта жиддий эътибор қилаверманг. Ҳиссиётга берилманг.

БАЛИҚ. Ҳафта бошида катта амалий ишлар бўлиши мумкин. Иш кўплигидан ҳаяжонланманг. Маънан озиқ оласиз ва яхшигина молиявий фойда кўрасиз.

Муассис: ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИНИНГ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ
Ҳомий: ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ «МАТБУОТ ТАРҚАТИШ УЮШМАСИ» АССОЦИАЦИЯСИ

Бош муҳаррир Абдуқодир НИЁЗОВ
Навбатчи муҳаррир: Суннат АЗЛАРОВ

ТАҲРИРИЯТ: Қабулхона — 136-56-58, 133-95-97; хатлар бўлими — 136-54-64; тижорат бўлими — 133-79-69; ижодкор ёшлар бўлими — 136-54-64; спорт, ҳарбий ватанпарварлик бўлими — 136-58-93, котибият — 136-58-48.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083 Тошкент Матбуотчилар кўчаси, 32—уй
Нашр кўрсаткичи 64607

Муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.

Дизайн устаси: С.ФАЙЗУЛЛАЕВ

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00012
«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси
Буюртма Г. — 0661.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41
Ҳажми — 2 табоқ Тираж: 11.024
Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.
Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А-2
Босишга топшириш вақти — 21.30
1 2 3 4 5 6